

ZBIERKA

**STANOVÍSK NAJvyššIEHO SÚDU
A ROZHODNUTÍ SÚDOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

01 / 2009

OBSAH

Rozhodnutia a stanoviská vo veciach trestných

- 1. Rozhodovanie o väzbe z hľadiska naplnenia podmienok článku 17 ods. 1, ods. 2 a ods. 5 Ústavy SR a článku 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Rozhodovanie súdu o väzbe po podaní obžaloby z hľadiska zachovania jej kontinuity - I.** Z článku 17 ods. 1, ods. 2, ods. 5 Ústavy SR o práve na osobnú slobodu vyplýva, že konkrétne (materiálne) dôvody vedúce k rozhodnutiu súdu o vzatí obvineného do väzby alebo o jeho ponechaní vo väzbe a predĺžení lehoty trvania väzby musia byť vždy určené jasne a zrozumiteľne, aby umožnili takej osobe poznať, ak treba, tak aj po odbornej porade, aké dôsledky môže konkrétny trestnoprocesný postup spôsobiť. Preto ustanovenia prvého dielu, štvrtej hlavy Trestného poriadku nedovoľujú, aby bol obvinený ponechaný vo väzbe svojvoľne, neprimerane dlho, bez preskúmania jej dôvodov.
- II.** Z článku 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vyplýva, že podanie obžaloby nevytvára právne dovolené základy väzby, a preto jej podanie nemôže samo o sebe spôsobiť predĺženie lehoty trvania väzby alebo nahrádzať platné rozhodnutie o väzbe.
- III.** Trestný poriadok účinný od 1. januára 2006 (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) rozdelil celkovú dobu trvania väzby taxatívne stanovenú v ustanovení § 76 ods. 6 tak, že jedna polovica pripadá na prípravné konanie a jedna polovica na konanie pred súdom (§ 76 ods. 7 Trestného poriadku). Podľa § 76 ods. 5 Trestného poriadku súdu plynie lehota väzby podľa § 76 ods. 7 od podania obžaloby alebo návrhu na dohodu o vine a treste bez ohľadu na to, dokedy bola táto lehota predĺžená v prípravnom konaní. Povinnosťou súdu pri preskúmaní obžaloby (§ 242 Trestného poriadku) alebo pri predbežnom prejednaní obžaloby (§ 244 ods. 5 Trestného poriadku) je včas rozhodnúť o ďalšom trvaní väzby a tak v kladnom prípade zaistiť jej kontinuitu..... 5

- 2. Charakteristika úkonov „mimoriadne ťažkých“ a úkonov „časovo náročných“ v zmysle § 13 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 163/2002 Z. z. - I V** zmysle § 13 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb za „úkony mimoriadne ťažké“ treba považovať úkony poskytované v trestnej veci, ktorá je skutkovo a právne mimoriadne náročná. Zo sémantického výkladu spojenia „mimoriadne ťažké“ je zrejmé, že musí ísť o úkony vymykajúce sa bežnej praxi. Mimoriadne náročné úkony právnej služby však nemožno výlučne obmedziť iba na určitý druh trestnej činnosti a ani na počet trestne stíhaných osôb.
- II.** Bude vždy na uvážení súdu rozhodujúcom o priznaní odmeny obhajcovi, či prerokovávaná trestná vec je skutkovo a právne mimoriadne náročná, napr. aj z pohľadu povahy trestnej činnosti (napr. ekonomická alebo hospodárska trestná činnosť) alebo počtu strán zúčastnených na trestnom konaní.
- III.** Za úkony „časovo náročné“ v zmysle uvedeného ustanovenia možno považovať také úkony právnej služby, ktoré poskytuje obhajca mimo obvyklej pracovnej doby, teda spravidla medzi 20.00 a 6.00 hod., v dňoch, na ktoré pripadá nepretržitý odpočinok v týždni, tzn. sobota, nedeľa a sviatky (§ 94 ods. 1, § 93 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a zákon č. 241/1993 Z. z. o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch v znení neskorších predpisov).
- IV.** Obhajca preto má nárok za každý poskytnutý úkon právnej služby na režijný paušál podľa § 16 ods. 3 cit. vyhlášky. Ak sú úkony poskytnuté v jeden deň, na rovnakom mieste a v bezprostrednej časovej nadväznosti, považujú sa na účely priznania režijného paušálu za jeden úkon. To znamená, že obhajcovi prináleží toľko režijných paušálov, koľko dní trvalo hlavné pojednávanie. 9

Rozhodnutia a stanovíská vo veciach občianskoprávných, obchodných a správnych

- 3. Skončenie pracovného pomeru** - Pre posúdenie dôvodnosti výpovedného dôvodu podľa ustanovenia § 63 ods. 1 písm. d) bod 1 Zákonníka práce z titulu nesplnenia zákonných predpokladov na vznik oprávnenia zamestnanca oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami [§11 ods. 1 písm. e) zákona č. 241/2001 Z. z. v znení účinnom do 30. apríla 2004], je právne významná len existencia oprávnenia na takéto oboznamovanie sa a nie samotná bezúhonnosť zamestnanca, ktorá je len jedným z jeho predpokladov..... 13
- 4. Nájom** - Ak nájomca užíva vec po uplynutí dojednanej doby trvania nájmu na základe novej, aj keď absolútnej neplatnej zmluvy, k obnoveniu nájomnej zmluvy podľa ustanovenia § 676 ods. 2 Občianskeho zákonníka nedôjde. 16
- 5. Doručovanie** - Na doručovanie pozvánky na valné zhromaždenie (§ 129 ods. 1 Obchodného zákonníka) sa nevzťahujú ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (§ 45 a nasl. O. s. p.) 23
- 6. Zastavenie konania** - Uznesenie súdu o zastavení konania o opravnom prostriedku, podanom proti skoršiemu rozhodnutiu v dôchodkovej veci, nebráni súdu, aby rozhodol vo veci samej o preskúmaní novšieho rozhodnutia vydaného po zastavení skoršieho konania. 27
- 7. Dôkaz o doručení rozhodnutia správneho orgánu v dôchodkovej veci** - Dôkaz o doručení rozhodnutia v dôchodkovej veci nemusí predložiť účastník správneho konania, ale orgán, ktorý vo veci rozhodol. 28
- 8. Zamestnávanie občanov so zdravotným postihnutím v ozbrojených zboroch** - Príslušníkov ozbrojených zborov nemožno považovať za zamestnancov na účely zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov, lebo z povahy nimi vykonávanej činnosti vyplýva, že nemôžu byť prijatí na služobné miesto na základe sprostredkovania zamestnania podľa tohto zákona a vykonávajú svoje povinnosti v služobnom pomere k štátu. Ozbrojený zbor ani jeho zložka preto nemajú povinnosť zamestnávať vo vzťahu k počtu členov ich ozbrojených zborov občanov so zdravotným postihnutím, alebo zabezpečovať takúto povinnosť náhradným plnením. 30
- 9. Výška invalidného dôchodku** - Zo žiadneho ustanovenia zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov nevyplýva, že poberateľovi invalidného dôchodku nemôže vzniknúť nárok na vyšší invalidný dôchodok, priznaný podľa § 73 zákona o sociálnom poistení, ak došlo k takému zhoršeniu jeho zdravotného stavu, ktoré má za následok ďalšie zvýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. 33
- 10. Povolenie na trvalý pobyt** - Pokiaľ dôjde k stretu dvoch základných práv a slobôd, na jednej strane práva žalobcu na súkromie a rodinný život garantovaného Dohovorom o ochrane ľudských práv a slobôd (čl. 8 ods. 1 Dohovoru) a na druhej strane práva štátu na zásah do tohto práva z dôvodu potreby ochrany bezpečnosti a verejného poriadku (čl. 8 ods. 2 Dohovoru), teda k stretu záujmu súkromného so záujmom verejným, treba, aby v administratívnom konaní bolo nad všetky pochybnosti preukázané, že z konania žalobcu hrozí Slovenskej republike ohrozenie verejnej bezpečnosti, pričom v tejto súvislosti správny orgán zväži aj hľadisko súkromné tak, aby bolo možné jednoznačne z obsahu rozhodnutia správneho orgánu posúdiť, či odopretím udelenia povolenia k jeho pobytu na území SR nebolo neprimerane obmedzené, resp. odňaté právo žalobcu na súkromie a rodinný život na území SR. 35

Rozhodnutia a stanoviská vo veciach trestných

1.

ROZHODNUTIE

I. Z článku 17 ods. 1, ods. 2, ods. 5 Ústavy SR o práve na osobnú slobodu vyplýva, že konkrétne (materiálne) dôvody vedúce k rozhodnutiu súdu o vzatí obvineného do väzby alebo o jeho ponechaní vo väzbe a predĺžení lehoty trvania väzby musia byť vždy určené jasne a zrozumiteľne, aby umožnili takej osobe poznať, ak treba, tak aj po odbornej porade, aké dôsledky môže konkrétny trestnoprocený postup spôsobiť. Preto ustanovenia prvého dielu, štvrtej hlavy Trestného poriadku nedovoľujú, aby bol obvinený ponechaný vo väzbe svojvoľne, neprimerane dlho, bez preskúmania jej dôvodov.

II. Z článku 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vyplýva, že podanie obžaloby nevytvára právne dovolené základy väzby, a preto jej podanie nemôže samo o sebe spôsobiť predĺženie lehoty trvania väzby alebo nahrádzať platné rozhodnutie o väzbe.

III. Trestný poriadok účinný od 1. januára 2006 (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) rozdelil celkovú dobu trvania väzby taxatívne stanovenú v ustanovení § 76 ods. 6 tak, že jedna polovica pripadá na prípravné konanie a jedna polovica na konanie pred súdom (§ 76 ods. 7 Trestného poriadku).

Podľa § 76 ods. 5 Trestného poriadku súdu plynie lehota väzby podľa § 76 ods. 7 od podania obžaloby alebo návrhu na dohodu o vine a treste bez ohľadu na to, dokedy bola táto lehota predĺžená v prípravnom konaní. Povinnosťou súdu pri preskúmaní obžaloby (§ 242 Trestného poriadku) alebo pri predbežnom prejednaní obžaloby (§ 244 ods. 5 Trestného poriadku) je včas rozhodnúť o ďalšom trvaní väzby a tak v kladnom prípade zaistiť jej kontinuitu.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. mája 2008, sp. zn. 1 Tošs 32/2007)

Najvyšší súd Slovenskej republiky uvedeným uznesením podľa § 194 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného poriadku zrušil uznesenie Špeciálneho súdu v Pezinku z 12. júna 2007, sp. zn. PK 1 T 14/2007, v časti týkajúcej sa obžalovaných R. O. a M. B. a rozhodujúc vo veci prepustil oboch z väzby na slobodu.

Z o d ô v o d n e n i a :

Špeciálny súd v Pezinku uznesením z 12. júna 2007, sp. zn. PK- 1 T 14/2007, pod bodom I. podlá § 244 ods. 5 Trestného poriadku vyslovil, že u obžalovaných R. N., R. O., J. P., M. B. a J. L. väzba naďalej trvá, pod bodom II. podlá § 79 ods. 3, § 81 ods. 1 Trestného poriadku neprijal peňažnú záruku a žiadosť obvineného R. O. o prepustenie z väzby zamietol a napokon pod bodom III. podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol žiadosť obžalovaných R. N. a M. B. o prepustenie z väzby s odôvodnením, že ani plynutím času nedošlo k žiadnej zmene v dôvodoch, pre ktoré bola týmto obvineným obmedzená osobná sloboda, pričom vzhľadom na závažnosť a rozsah stíhaných činov a dôvody, pre ktoré sú obžalovaní vo väzbe, podľa zistenia Špeciálneho súdu hrozí, že v prípade ich prepustenia na slobodu by bolo zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podali sťažnosti obžalovaní R. N., R. O., J. P., J. L. a M. B., ktoré odôvodnili jednak prostredníctvom svojho obhajcu, jednak aj samotným podaním (obžalovaný J. P.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podaných sťažností rozhodol uznesením, sp. zn. 1 Tošs 32/2007, zo dňa 12. júla 2007 tak, že podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosti všetkých obžalovaných zamietol.

Ústavný súd Slovenskej republiky dňa 22. apríla 2008, v konaní č. I. ÚS 187/07, vydal nález, v ktorom vyslovil, že týmto uznesením bolo porušené základné právo obžalovaného R. O. na osobnú slobodu zaručenú v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo na slobodu zaručené v čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd Slovenskej republiky dňa 22. apríla 2008, v konaní č. II. ÚS 129/08, vydal nález, v ktorom vyslovil, že

týmto uznesením bolo porušené základné právo obžalovaného M. B. na osobnú slobodu zaručenú v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo na slobodu zaručené v čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Zároveň zrušil uznesenie tunajšieho súdu z 12. júla 2007, sp. zn. 1 Tošs 32/2007, v časti týkajúcej sa obžalovaných R. O. a M. B. a v rozsahu zrušenia vec vrátil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

V dôvodoch oboch nálezov Ústavný súd Slovenskej republiky prikázal Najvyššiemu súdu, aby opätovne rozhodol o opravnom prostriedku obžalovaných proti uzneseniu Špeciálneho súdu, a to v intenciách právneho názoru Ústavného súdu, podľa ktorého aj keď bola obžaloba podaná 27. apríla 2007 a väzba obžalovaných R. O. a M. B. bola predĺžená do 28. apríla 2007, mal súd do uvedenej lehoty rozhodnúť, alebo ich prepustiť na slobodu. Podľa názoru Ústavného súdu, prokurátor by mal podať obžalobu s takým časovým predstihom, aby mal súd možnosť včas rozhodnúť o ďalšom trvaní väzby, inak musí počítať s prepustením obžalovaného na slobodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, napriek tomu, že je viazaný nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky v prerokúvanej trestnej veci, pokiaľ sa týkajú obžalovaných R. O. a M. B. a je povinný ich vykonať, nestotožňuje sa s obsahom ich odôvodnenia.

Nálezy sa opierajú jednak o rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci S. v. Litva a J. v. Litva, ale aj o znenie ustanovení Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006. Z týchto dôvodov ide jednak o podklady nie v úplnosti použiteľné pre podmienky Slovenskej republiky, pretože litovská a slovenská právna úprava nie je úplne zhodná, i keď dosť podobná, a jednak v konkrétnej prerokúvanej trestnej veci ide o podklady časovo prekonané.

Európsky súd pre ľudské práva na jednej strane vyslovil v uvedených rozhodnutiach, že (okrem iného) samotný fakt, že vo veci bola podaná obžaloba (vec bola prenesená na súd), nevytvára právne dovolené základy väzby v zmysle článku 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej iba „Dohovor“), a teda nemôže sám o sebe spôsobovať predĺženie lehoty trvania väzby, alebo nahrádzať platné rozhodnutie o väzbe vyžadované domácim trestným právom, ale na druhej strane v súlade s požiadavkami vyjadrenými v Dohovore v čl. 5 ods. 1 výrazmi „právne dovolené“ a „v súlade s postupom predpísaným právom“ aj podľa Európskeho súdu pre ľudské práva určujúcim je právo konkrétneho domáceho štátu rozhodujúceho vo veci, i keď toto právo a podľa neho väzba, ktorej počítanie lehoty trvania spočíva na úvahe určitého orgánu, musí vždy, prihladajúc na čl. 5 ods. 1 Dohovoru chrániť osoby, aby neboli pozbavené osobnej slobody ľubovoľným spôsobom.

Európsky súd pre ľudské práva zdôraznil uvedenú požiadavku tým, že vyslovil, aby dôvody vedúce k vzatiu osoby do väzby, ako aj jej ponechanie vo väzbe a predĺženie lehoty trvania väzby boli v konkrétnom práve domovského štátu vždy určené jasne a zrozumiteľne a umožnili osobe, ktorá bola pozbavená osobnej slobody, poznať, ak treba tak aj po odbornej porade, aké dôsledky môže ten-ktorý trestnoprocesný postup spôsobiť.

Trestný poriadok účinný do 1. januára 2006 stanovoval v § 71 ods. 1: „Orgány činné v trestnom konaní sú povinné vybavovať väzobné veci prednostne a urýchlene. Väzba v prípravnom konaní a v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutnú dobu. Ak by väzba v prípravnom konaní presiahla šesť mesiacov a prepustením obvineného na slobodu by mohlo byť zmarené alebo sťažnené dosiahnutie účelu trestného konania, môže na návrh prokurátora o ďalšom trvaní väzby do jedného roka rozhodnúť sudca a nad túto lehotu, najviac však do dvoch rokov, senát. Uznesenie o predĺžení väzby musí byť doručené obvinenému do desiatich dní od rozhodnutia“.

Podľa § 71 ods. 2 Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006 väzba v konaní pred súdom spolu s väzbou v prípravnom konaní nesmie trvať dlhšie ako dva roky. Ak nebolo možné pre obťažnosť veci, alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie v tejto lehote skončiť a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažnené dosiahnutie účelu trestného konania, môže o ďalšom trvaní väzby na nevyhnutne potrebnú dobu rozhodnúť Najvyšší súd, a to aj opakovane. Celková doba trvania väzby nesmie presiahnuť tri roky a pri obzvlášť závažných trestných činoch päť rokov. Podľa ďalšieho odseku 3 návrh na predĺženie lehoty podľa odseku 2 podáva v prípravnom konaní generálny prokurátor a v konaní pred súdom predseda senátu.

Z uvedených ustanovení vyplýva, že lehota trvania väzby v prípravnom konaní i pred súdom tvorila do 1. januára 2006 jeden celok a počítame lehoty bolo spojené, teda neodlišovala sa lehota trvania väzby v prípravnom konaní a v konaní pred súdom.

Z týchto dôvodov boli namieste ustanovenia § 71 ods. 4 a 5 Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006, podľa ktorých návrh na predĺženie lehoty podľa odsekov 1 a 2 treba doručiť súdu najneskôr 10 dní pred skonče-

ním príslušnej lehoty. Ak návrh nie je uvedeným spôsobom predložený, musí predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor prepustiť obvineného na slobodu najneskôr deň po uplynutí lehoty, na ktorú bolo trvanie väzby obmedzené. Za podmienok uvedených v odseku 2 je generálny prokurátor povinný podať návrh na predĺženie väzby spôsobom uvedeným v odseku 4 aj vtedy, ak v dobe kratšej ako 10 dní sa pred skončením väzobnej lehoty podá obžaloba.

Na rozdiel od tejto úpravy nový Trestný poriadok účinný od 1. januára 2006 vrátane, upravil rozdelenie trvania väzby na jej časť v prípravnom konaní a na časť v konaní pred súdom.

V § 76 ods. 6 Trestného poriadku (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) je určené, že celková doba trvania väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom nesmie presiahnuť

- a) dvanásť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre prečin,
- b) tridsaťšesť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre zločin,
- c) štyridsaťosem mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin.

V prerokúvanom prípade teda nesmie celková lehota trvania väzby prekročiť 48 (štyridsaťosem) mesiacov u obžalovaného R. O., pretože trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona účinného do 1. januára 2006 je porovnateľný sadzbou (desať až pätnásť rokov) s obzvlášť závažným zločinom (dolná hranica trestnej sadzby najmenej desať rokov) podľa Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006 vrátane a 36 (tridsaťšesť) mesiacov u obžalovaného M. B., pretože trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona účinného do 1. januára 2006 je porovnateľný sadzbou (od troch do desať rokov) so zločinom podľa Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006 vrátane (horná hranica trestnej sadzby prevyšujúca päť rokov).

Z tejto lehoty podľa § 76 ods. 7 Trestného poriadku účinného po 1. januári 2006 vrátane pripadá jedna polovica na prípravné konanie a jedna polovica na konanie pred súdom. Táto doba 24 (dvadsaťštyri) mesiacov u obžalovaného R. O., resp. 18 (osemnásť) mesiacov u obžalovaného M. B. vzhľadom na dátum, kedy boli vzatí do väzby (30. apríla 2005 - obžalovaný R. O., resp. 12. marca 2006 - obžalovaný M. B.) nebola pred podaním obžaloby 27. apríla 2007 prekročená.

V konám pred súdom bolo teda možné držať obžalovaných vo väzbe 24 (dvadsaťštyri), resp. 18 (osemnásť) mesiacov.

Lehota trvania väzby podľa § 71 ods. 1 sa podľa Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006 vrátane predlžuje len v prípravnom konaní. V súčasnosti platný Trestný poriadok neobsahuje jediné ustanovenie, ktoré by určovalo predĺžiť lehotu trvania väzby podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku v konám pred súdom tak, ako tomu bolo pred 1. januárom 2006.

Z uvedeného je zrejmé, že lehoty väzby plynú samostatne pre prípravné konanie, v ktorom sa predlžujú, sú pod kontrolou súdu a samostatne v konaní pred súdom, kde si ich súd kontroluje samostatne, napr. v súlade s ustanoveniami § 79 ods. 2, § 243 ods. 1, § 244 ods. 5 Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006 vrátane.

Plynutie lehôt po podaní obžaloby ustanovuje nielen § 76 ods. 5 a 7 Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006 vrátane, ale napríklad aj ustanovenie § 76 ods. 10 Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006 vrátane, kde sa v druhej vete doslovne uvádza: „Pri odmietnutí obžaloby, vrátení veci prokurátorovi na došetrenie, alebo ak prokurátor vzal obžalobu späť, plynú nová šesťmesačná lehota väzby v rámci lehôt uvedených v odseku 7 odo dňa, keď bol spis doručený prokurátorovi“. Trestný poriadok tu nehovorí o žiadnom rozhodnutí (samozrejme okrem rozhodnutí v merite veci), ale uvádza, že nová šesťmesačná lehota začína plynúť odo dňa, keď bol spis doručený prokurátorovi. Zákon automaticky určuje, že ak súd napríklad vráti vec prokurátorovi na došetrenie, odo dňa, keď mu po takom rozhodnutí boli doručené spisy, začína mu plynúť nová šesťmesačná lehota trvania väzby u osôb, ktoré sú obvinené a zároveň pozbavené osobnej slobody v zhode s článkami 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 1 písm. c) Dohovoru.

Rovnako - analogicky - Trestný poriadok určuje v § 76 ods. 5, že súdu plynú lehota väzby podľa odseku 7 v tomto prerokúvanom prípade (polovica zo 48, resp. 36 mesiacov) od podania obžaloby alebo návrhu na dohodu o vine a treste. Súdu teda neplynú lehota trvania väzby len do konca lehoty trvania väzby, na ktorú bola predĺžená v prípravnom konaní, ako sa mylne domnieva Ústavný súd Slovenskej republiky v uvedených rozhodnutiach.

Na rozdiel od prípadov S. v. Litva a J. v. Litva a od litovského Trestného poriadku je v Trestnom poriadku Slovenskej republiky jednoznačne a jasne vyslovené, že lehota trvania väzby v konaní pred súdom začína

plynúť podaním obžaloby.

Opodstatnenosti tohto tvrdenia nasvedčuje napríklad i to, že v konám o prečine, u ktorého je celková doba trvania väzby podľa § 76 ods. 6 písm. a) Trestného poriadku účinného po 1. januári 2006 vrátane, len 12 (dvanásť) mesiacov, by po vyčerpaní lehoty trvania väzby 6 (šesť) mesiacov organmi prípravného konania (nič - ani zákon - im neukladá a nemôže uložiť povinnosť podať obžalobu v dostatočnom časovom predstihu pred koncom lehoty, do ktorej bola predĺžená väzba - to nie je účelom Trestného poriadku) a podaním obžaloby v posledný deň lehoty by podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky nebolo fakticky možné naštudovať spis a s jeho znalosťou rozhodnúť o ďalšom trvaní väzby, ale iba prepustiť obžalovaného z väzby na slobodu alebo formálne - bez znalosti veci - rozhodnúť o ďalšom trvaní väzby.

Trestný poriadok dokonca neurčuje ani lehotu súdu, dokedy má rozhodnúť podľa § 244 Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006 vrátane, pri predbežnom prejednaní obžaloby, teda aj o ďalšom trvaní väzby. Prihliada tak predovšetkým na veľmi závažné a obťažné prípady organizovaného zločinu, akou je aj prerokúvaná trestná vec, v ktorej prokurátor podal obžalobu „nielen“ pre viacnásobný trestný čin vraždy a ďalšie závažné trestné činy organizovanej zločineckej skupiny, ktorej náplňou malo byť takmer každodenné páchanie najzávažnejších foriem trestnej činnosti.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky zotrváva na svojom rozhodnutí z 12. júla 2007, sp. zn. 1 Tošs 32/2007, a opakuje, že dôvody väzby u oboch obžalovaných R. O. i M. B. sú naďalej dané a boli dané i po podaní obžaloby do 12. júna 2007 a po ňom i naďalej (takýto stav nakoniec potvrdil aj Ústavný súd Slovenskej republiky, pretože konštatoval protiústavný stav, ale ponechaním obžalovaných vo väzbe ho nezrušil). Postup Špeciálneho súdu i najvyššieho súdu v tejto veci bol v súlade s Trestným poriadkom. Ak sa Ústavný súd Slovenskej republiky domnieval a zároveň vyslovil názor, že uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. júla 2007, sp. zn. 1 Tošs 32/2007, bolo porušené základné ľudské právo obžalovaných R. O. a M. B. na osobnú slobodu podľa § 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo na slobodu zaručené v článku 5 ods. 1 Dohovoru a zároveň sa domnieval, že prepustením oboch nebudú ohrozené iné práva a slobody (napr. právo na život a zdravie) občanov Slovenskej republiky, nemal ponechať v platnosti, podľa jeho názoru, zistený protiústavný stav, nepredlžovať nezákonnosť, ale prepustiť okamžite oboch z väzby na slobodu a neponechávať rozhodnutie na Najvyšší súd Slovenskej republiky, súc ničím, na rozdiel od Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, neobmedzovaný pri svojom rozhodovaní.

Pozornosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky neušlo, že v nálezoach sa konštatovalo, že v prípade, ak by bol Špeciálny súd i Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol o ďalšom trvaní väzby oboch obžalovaných do 15 dní od podania obžaloby, ako to upravoval pôvodne § 76 ods. 5 Trestného poriadku (zákon č. 301/2005 Z. z. pred novelou č. 650/2005 Z. z., ktoré znenie však vôbec nenadobudlo účinnosť, ale bolo vypustené ešte pred 1. januárom 2006), boli by oba súdy rozhodovali v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, hoci Ústavný súd Slovenskej republiky vzápätí vyslovil názor, že väzba po 28. apríli 2007, kedy uplynula lehota trvania väzby, na ktorú bola predĺžená v prípravnom konaní, bola u oboch obžalovaných nezákonná. Zdá sa, že tu by si mal Ústavný súd zjednotiť názor, či je protizákonná väzba po uplynutí lehoty, na ktorú bola predĺžená v prípravnom konaní, alebo je nezákonná až uplynutím pätnásť dní po podaní obžaloby, čo by už bolo v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva.

Uvedený súd však, ako už bolo citované, považuje za rozhodujúce nie to, či sa väzba automaticky predlžuje podaním obžaloby alebo iným úkonom trestného konania, ale aby obvinený v každom momente trestného konania o jeho trestnej veci presne vedel, kedy a za akých podmienok, resp. akým úkonom v trestnom konaní môže byť vzatý, držaný, resp. ponechaný vo väzbe a kedy prepustený z väzby na slobodu. Účelom je, aby obvinený nebol ponechávaný vo väzbe svojvoľne, neprímerane dlho bez preskúmania jej dôvodov. Súčasný Trestný poriadok takúto svojvoľu nedovoľuje a nestalo sa tak ani v prerokúvanom prípade.

Vzhľadom na rozsah prerokúvanej veci konal i Špeciálny súd i Najvyšší súd Slovenskej republiky primerane rýchlo a so znalosťou veci.

Vzhľadom na skutočnosť (a v rozpore s tým, čo bolo doposiaľ v odôvodnení tohto uznesenia uvedené), že Najvyšší súd Slovenskej republiky je v zmysle ustanovenia § 56 ods. 6 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť a v tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom Ústavného súdu, rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia tak, že napadnuté uznesenie Špeciálneho súdu ohľadom obžalovaných R. O. a M. B. zrušil a sám rozhodol o ich prepustení z väzby na slobodu.

2.

ROZHODNUTIE

- I. V zmysle § 13 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb za „úkony mimoriadne ťažké“ treba považovať úkony poskytované v trestnej veci, ktorá je skutkovo a právne mimoriadne náročná. Zo sémantického výkladu spojenia „mimoriadne ťažké“ je zrejmé, že musí ísť o úkony vymykajúce sa bežnej praxi. Mimoriadne náročné úkony právnej služby však nemožno výlučne obmedziť iba na určitý druh trestnej činnosti a ani na počet trestne stíhaných osôb.
- II. Bude vždy na uvážení súdu rozhodujúcim o priznaní odmeny obhajcovi, či prerokovávaná trestná vec je skutkovo a právne mimoriadne náročná, napr. aj z pohľadu povahy trestnej činnosti (napr. ekonomická alebo hospodárska trestná činnosť) alebo počtu strán zúčastnených na trestnom konaní.
- III. Za úkony „časovo náročné“ v zmysle uvedeného ustanovenia možno považovať také úkony právnej služby, ktoré poskytuje obhajca mimo obvyklej pracovnej doby, teda spravidla medzi 20.00 a 6.00 hod., v dňoch, na ktoré pripadá nepretržitý odpočinok v týždni, tzn. sobota, nedeľa a sviatky (§ 94 ods. 1, § 93 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a zákon č. 241/1993 Z. z. o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch v znení neskorších predpisov).
- IV. Obhajca preto má nárok za každý poskytnutý úkon právnej služby na režijný paušál podľa § 16 ods. 3 cit. vyhlášky. Ak sú úkony poskytnuté v jeden deň, na rovnakom mieste a v bezprostrednej časovej nadväznosti, považujú sa na účely priznania režijného paušálu za jeden úkon. To znamená, že obhajcovi prináleží toľko režijných paušálov, koľko dní trvalo hlavné pojednávanie.*

**) Podľa Trestného zákona účinného od 1. januára 2006 ide o čin podľa § 336 ods. 1*

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. apríla 2008, sp. zn. 1 Tošs 6/2008)

Najvyšší súd Slovenskej republiky uvedeným uznesením podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušil uznesenie Špeciálneho súdu v Pezinku z 9. januára 2008, sp. zn. PK 2 Tš 8/2005, a Špeciálnemu súdu v Pezinku uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Z o d ô v o d n e n i a :

Špeciálny súd v Pezinku uznesením zo dňa 9. januára 2008, sp. zn. PK 2 Tš 8/2005, priznal podľa § 553 ods. 2, ods. 4 Trestného poriadku s použitím § 15 ods. 1 písm. d), § 16 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. d), § 18, § 19 ods. 3, ods. 4 a § 20 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a s použitím § 12 ods. 3 písm. c), § 14 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. d), § 14 ods. 2 písm. e), § 14 ods. 4, § 15 písm. a), § 16 ods. 3, ods. 4, § 17 ods. 1 a § 20 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) ustanovenému obhajcovi JUDr. P. P. za zastupovanie odsúdeného Ing. M. Š. odmenu a náhradu hotových výdavkov v sume 570 703,- Sk.

Obhajca JUDr. P. P. si na Špeciálnom súde uplatnil nárok na odmenu a náhradu hotových výdavkov v celkovej výške 664 871,50 Sk. Túto odmenu a náhradu mu predsedníčka senátu Špeciálneho súdu krátila o čiastky, ktoré podľa jej názoru nezodpovedali skutočne vykonaným úkonom právnej služby, ako aj ustanoveniam vyhlášky.

Obhajca si nesprávne vyúčtoval odmenu za úkon spočívajúci v príprave a prevzatí obhajoby (1. augusta 2003) a samostatne odmenu za poradu s klientom (19. septembra 2003), nakoľko podľa § 16 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 163/2002 Z. z. ide o jeden úkon a správne si tak mal účtovať odmenu za jeden úkon.

Predsedníčka senátu nepriznala obhajcovi zvýšenie základnej sadzby tarifnej odmeny na trojnásobok z dôvodu, že hoci boli obžalovaní trestne stíhaní za obzvlášť závažný trestný čin (ekonomická trestná činnosť) a tomu zodpovedala aj rozsiahlosť spisového materiálu, množstvo vypočutých svedkov a ďalších osôb, nebolo možné bez ďalšieho považovať túto trestnú vec za mimoriadne ťažkú v zmysle § 13 ods. 1 vyhlášky.

Ďalej priznala obhajcovi za účasť na hlavnom pojednávaní dňa 12. decembra 2005 v zmysle § 14 ods. 1 písm. d) vyhlášky odmenu vo výške jednej štvrtiny (obhajca si uplatnil odmenu vo výške trojnásobku základnej sadzby za úkon), nakoľko toto hlavné pojednávanie bolo odročené bez prejednávania veci.

Obhajca si uplatnil odmenu vo výške jednej štvrtiny odmeny za úkon za účasť na hlavnom pojednávaní konanom

dňa 18. júla 2006. Odmenu za tento úkon mu predsedníčka senátu nepriznala, nakoľko termín hlavného pojednávania bol zrušený, priznala mu však náhradu hotových výdavkov a náhradu času, pretože o zrušení termínu hlavného pojednávania nebol upovedomený.

Obhajca si ďalej uplatnil za účasť na vyšetrovacích úkonoch, porade s klientom a hlavných pojednávaniach náhradu výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné (tzv. režijný paušál) za každé dve začaté hodiny poskytnutého úkonu právnej služby. Takto vyčíslené režijné paušály mu predsedníčka senátu Špeciálneho súdu nepriznala, a to z dôvodu, že aj keď na účely výpočtu odmeny treba považovať každé dve hodiny účasti na úkone za samostatný úkon, na účely priznania režijného paušálu treba tieto úkony považovať, bez ohľadu na ich dĺžku trvania, za jeden úkon právnej služby.

Proti tomuto uzneseniu podal obhajca JUDr. P. P. dňa 17. januára 2008 sťažnosť. V jej dôvodoch namietal nepriznanie trojnásobku základnej sadzby tarifnej odmeny podľa § 13 ods. 1 vyhlášky. Bol toho názoru, že na priznanie zvýšenia základnej sadzby tarifnej odmeny boli splnené dôvody podľa § 13 ods. 1 vyhlášky, a to mimoriadna obťažnosť a časová náročnosť poskytnutých úkonov právnej služby. Bol toho názoru, že predmetná trestná vec bola mimoriadne obťažná, s rozsiahlou ekonomickou problematikou, o ktorej bolo potrebné získať značné vedomosti ekonomického charakteru.

V tomto smere k svojej sťažnosti pripojil uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. januára 2006, sp. zn. 2 To 68/2005, v ktorom bolo obhajcovi priznané zvýšenie základnej sadzby tarifnej odmeny na dvojnásobok, ktorá trestná vec podľa jeho názoru nebola ani z ďaleka tak časovo a právne náročná ako práve trestná vec V. F. a spol. Ďalej uviedol, že obhajoba bola časovo náročná aj pre vzdialenosť sídla jeho advokátskej kancelárie od miesta konania hlavných pojednávanií na Špeciálnom súde v Pezinku.

Čo sa týka priznania odmeny vo výške jednej štvrtiny za účasť na hlavnom pojednávaní dňa 12. decembra 2005, nesúhlasil s názorom predsedníčky senátu, pretože na predmetnom hlavnom pojednávaní sa riešili procesné podmienky konania a obhajcami boli vznášané návrhy na vykonanie dôkazov. Z tohto je jednoznačne zrejmé, že išlo o meritórny úkon. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5 Tz 15/97, z ktorého vyplýva, že rozhodnutie Špeciálneho súdu je v tomto prípade nesprávne. Ďalej obhajca namietal nesprávne priznanie náhrady výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné (tzv. režijný paušál), keď podľa jeho názoru za každé dve začaté hodiny poskytovaného úkonu mu mal byť priznaný jeden režijný paušál bez ohľadu na počet týchto úkonov za sebou nadväzujúcich.

S ohľadom na vyššie uvedené dôvody navrhol, aby Najvyšší súd na podklade podanej sťažnosti podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku napadnuté uznesenie Špeciálneho súdu zrušil a vo veci sám rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd sťažnostný [§ 190 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], zistil, že sťažnosť je prípustná (§ 553 ods. 5 Trestného poriadku), bola podaná oprávnenou osobou (§ 186 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento opravný prostriedok podať (§ 187 ods. 1 Trestného poriadku), ale súčasne aj to, že napadnuté uznesenie Špeciálneho súdu je nepreskúmateľné, a preto podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku Najvyšší súd zrušil napadnuté uznesenie a Špeciálnemu súde v Pezinku uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Postupom podľa § 192 ods. 1 písm. a) a písm. b) Trestného poriadku preskúmal Najvyšší súd napadnuté uznesenie a konanie, ktoré mu predchádzalo a musel konštatovať, že výrok napadnutého uznesenia je nepreskúmateľný. V situácii, keď súd rozhoduje o priznaní odmeny a náhrady hotových výdavkov advokátovi, musí vo výroku uznesenia uviesť jednotlivé položky tak, ako boli advokátovi priznané. Iný postup súdu vedie k nepreskúmateľnosti takého uznesenia a ani jeho odôvodnenie nemôže tento následok žiadnym spôsobom napraviť.

Čo sa týka námietok obhajcu uvedených v sťažnosti, k týmto Najvyšší súd považuje za potrebné uviesť nasledovné:

podľa § 13 ods. 1 vyhlášky advokát môže zvýšiť základnú sadzbu tarifnej odmeny na trojnásobok, ak v rámci poskytovania právnej služby ide o úkony mimoriadne ťažké, časovo náročné, vyžadujúce si znalosť cudzieho práva alebo znalosť cudzieho jazyka.

Z vyššie citovaného ustanovenia vyhlášky vyplýva možnosť advokáta uplatniť si zvýšenú základnú sadzbu tarifnej odmeny za úkon pri splnení alternatívne stanovených podmienok. Takéto zvýšenie sa nemusí týkať všetkých úkonov právnej služby v rámci zastúpenia, preto pri rozhodovaní o odmene advokátovi treba vyhodnotiť každý poskytnutý úkon z pohľadu vyššie uvedených kritérií.

Za „úkony mimoriadne ťažké" treba považovať úkony poskytované v trestnej veci, ktorá je skutkovo a právne mimoriadne náročná. Už z doslovného výkladu slovného spojenia „mimoriadne ťažké" je zrejmé, že musí ísť o úkony vymykajúce sa z bežnej praxi.

Mimoriadne náročné úkony právnej služby však nemožno výlučne obmedziť iba na určitý druh trestnej činnosti a ani na počet trestne stíhaných osôb. Bude vždy na uvážení súdu rozhodujúcom o priznaní odmeny obhajcovi, či prerokovávaná trestná vec je skutkovo a právne mimoriadne náročná aj z pohľadu povahy trestnej činnosti (napr. ekonomická alebo hospodárska trestná činnosť) alebo počtu strán zúčastnených na trestnom konaní.

Prejednávaná trestná vec odsúdeného V. F. a spol. nepochybne spĺňa kritérium mimoriadnej obťažnosti v zmysle § 13 ods. 1 vyhlášky, a tomu zodpovedá aj obhajcom uplatnený trojnásobok základu tarifnej odmeny.

Za úkony „časovo náročné" možno považovať také úkony právnej služby, ktoré poskytuje obhajca mimo obvyklej pracovnej doby, teda spravidla medzi 20.00 a 6.00 hod. v dňoch, na ktoré pripadá nepretržitý odpočinok v týždni, tzn. sobota, nedeľa a sviatky (§ 94 ods. 1, § 93 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a zákon č. 241/1993 Z. z. o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch v znení neskorších predpisov).

Trvanie samotného úkonu môže mať vplyv na zvýšenie základu tarifnej odmeny iba v prípade, ak časové kritérium nie je vo výpočte odmeny takého úkonu už zohľadnené. Práve z tohto dôvodu sa Najvyšší súd nestotožnil s argumentáciou obhajcu o časovej náročnosti úkonov súvisiacej s cestovaním obhajcu na hlavné pojednávanie na Špeciálny súd v Pezinku. Ustanovenie § 17 ods. 1 vyhlášky totiž priznáva obhajcovi náhradu za stratu času strávenú cestou na úkony právnej služby, ktoré nie sú vykonávané v mieste sídla advokáta.

Podľa vety druhej § 14 ods. 4 vyhlášky za zastúpenie a obhajbu na pojednávaní, ktoré bolo odročené bez prejednania veci, patrí len štvrtina odmeny. Hlavné pojednávanie konané dňa 12. decembra 2005 bolo síce odročené, ale ako to vyplýva zo spisového materiálu, boli po jeho otvorení vykonané úkony, ktoré smerovali k prejednaniu veci (vyhlásenie uznesenia o konaní proti ušlému, ako aj návrhy na vykonanie dôkazov). Na hlavnom pojednávaní teda boli vykonané úkony smerujúce k prejednaniu veci. Takýto záver zodpovedá aj ustálenej rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu a tento na túto v plnom rozsahu odkazuje (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5 Tz 15/97, uverejnené „Zo súdnej praxe" pod č. 32/1998).

Obhajca má nárok za každý poskytnutý úkon právnej služby na režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky. Ak sú úkony poskytnuté v jeden deň, na rovnakom mieste a bezprostrednej časovej nadväznosti, považujú sa na účely priznania režijného paušálu za jeden úkon. To znamená, že obhajcovi prináleží toľko režijných paušálov, koľko dní trvalo hlavné pojednávanie. Tento záver plne zodpovedá ustálenej rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. mája 2004, sp. zn. 6 To 10/2004, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 38/2004).

Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté uznesenie Špeciálneho súdu z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti a vrátil mu vec na nové konanie a rozhodnutie, pri ktorom je Špeciálny súd viazaný vyššie vysloveným právnym názorom Najvyššieho súdu.

**Rozhodnutia a stanoviská vo veciach občianskoprávných, obchodných a
správnych**

3.

ROZHODNUTIE

Pre posúdenie dôvodnosti výpovedného dôvodu podľa ustanovenia § 63 ods. 1 písm. d) bod 1 Zákonníka práce z titulu nespĺnenia zákonných predpokladov na vznik oprávnenia zamestnanca oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami [§ 1 ods. 1 písm. e) zákona č. 241/2001 Z. z. v znení účinnom do 30. apríla 2004], je právne významná len existencia oprávnenia na takéto oboznamovanie sa a nie samotná bezúhonnosť zamestnanca, ktorá je len jedným z jeho predpokladov.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2007, sp. zn. 4 Cdo 2/2006)

Žalobou podanou na Okresnom súde Trenčín 8. apríla 2004 sa žalobca domáhal určenia neplatnosti výpovede danej mu žalovaným 9. januára 2004 podľa § 63 ods. 1 písm. d) bod 1 Zákonníka práce pre nespĺňanie predpokladu bezúhonnosti ustanoveného zákonom č. 241/2001 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností v znení neskorších predpisov podľa stavu ku dňu výpovede (ďalej len „zákon č. 241/2001 Z. z.“). V žalobe uviedol, že spĺňa predpoklad bezúhonnosti pre výkon dohodnutej práce, pretože i keď v odpise z registra trestov mal uvedené odsúdenie za trestný čin, ktorý spáchal v roku 1984, žalovaný mal brať do úvahy zahladenie tohto odsúdenia a mal ho považovať za bezúhonného.

Okresný súd Trenčín rozsudkom z 25. októbra 2004, č. k. 14 C 107/04-47, určil, že výpoveď daná žalobcovi listom žalovaného z 9. januára 2004 je neplatná, a zároveň rozhodol, že žalobcovi sa náhrada trov konania nepriznáva. V odôvodnení rozsudku uviedol, že i keď podľa § 13 ods. 1 písm. a) zákona č. 241/2001 Z. z. za bezúhonnú osobu sa nepovažuje ten, kto bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin a v zmysle odseku 2 tohto ustanovenia sa bezúhonnosť preukazuje odpisom z registra trestov, výpovedný dôvod, a to nespĺňanie predpokladu bezúhonnosti ustanoveného v § 11 ods. 1 písm. e) uvedeného zákona, u žalobcu nie je daný, pretože v dôsledku zahladenia odsúdenia treba na neho hľadieť ako na bezúhonnú osobu.

Krajský súd v Trenčíne, ako odvolací súd, na odvolanie žalovaného rozsudkom zo 6. septembra 2005, sp. zn. 17 Co 12/05, rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Zároveň samostatným výrokom pripustil proti svojmu rozsudku dovolanie, a to na otázku, či u zamestnanca, ktorému vznikol pracovný pomer pred účinnosťou novely § 13 zákona č. 241/2001 Z. z. uskutočnenej zákonom č. 418/2002 Z. z., možno opakovane posudzovať bezúhonnosť podľa novelizovaného ustanovenia. Prvostupňový rozsudok považoval za vecne správny, aj keď z iných, než v ňom uvedených dôvodov. Poukázal na to, že predpoklad bezúhonnosti na výkon práce žalobcu ustanovuje zákon č. 241/2001 Z. z., podľa ktorého oprávnenie na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami pre stupne utajenia Prísne tajné, Tajné, Dôverné alebo Vyhradené môže vzniknúť, ak tento zákon neustanovuje inak, iba osobe navrhovanej na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami, ktorá je bezúhonná. Na rozdiel od súdu prvého stupňa však vyslovil názor, že pokiaľ žalobca v čase uzavretia pracovnej zmluvy (17. februára 1997) predpoklad bezúhonnosti spĺňal, nemožno u neho tento predpoklad posudzovať opakovane v súvislosti s novelou zákona č. 241/2001 Z. z. účinnou od 1. septembra 2002 (do účinnosti novely sa bezúhonnosť preukazovala výpisom z registra trestov, v ktorom sa neuvádzali zahladené odsúdenia, zatiaľ čo od jej účinnosti sa bezúhonnosť preukazovala odpisom z registra trestov, v ktorom sa uvádzali všetky odsúdenia), pretože by išlo o neprípustnú retroaktivitu v jeho neprospech. Aj naďalej ho preto treba považovať za bezúhonného. Pripustenie dovolania v ním vymedzenej otázke odôvodnil tým, že táto otázka nebola judikatúrou riešená a rozhodnutie o nej je rozhodnutím zásadného právneho významu.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný. Žiadal, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vyčítal odvolaciemu súdu nesprávne právne posúdenie veci v otázke, pre ktorú pripustil dovolanie. Uviedol, že Zákonník práce predvída, že predpoklady na výkon dohodnutých prác sa môžu meniť, čo môže mať za následok, že osoba, ktorá pri vzniku pracovného pomeru tieto predpoklady spĺňala, ich neskôr, napr. v dôsledku zmeny právnej úpravy, môže stratiť. Tým, že účinnosťou novely zákona č. 241/2001 Z. z. vykonanej zákonom č. 418/2002 Z. z. sa zmenili podmienky, za ktorých možno osobu považovať za bezúhonnú, mal právo požadovať od žalobcu splnenie predpokladu bezúhonnosti podľa novej úpravy bez toho, aby išlo o neprípustnú retroaktivitu.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol tento mimoriadny opravný prostriedok, ako neopodstatnený, zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), preskúmal dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolaniu nemožno vyhovieť.

Z o d ō v o d n e n i a :

Dovolací súd je podľa ustanovenia § 242 ods. 1 O. s. p. viazaný rozsahom dovolania a uplatneným dovolacím dôvodom; z úradnej povinnosti skúma iba vady uvedené v § 237 O. s. p., a iné vady konania len vtedy, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Tieto však neboli dovolaním namietané a zo súdneho spisu nevyplývajú.

V danom prípade je dovolanie prípustné podľa § 238 ods. 3 O. s. p., t. j. len preto, že jeho prípustnosť vyslovil vo svojom potvrdzujúcom rozsudku odvolací súd, ktorý zároveň vo výroku rozsudku vymedzil otázku po právnej stránke zásadného významu. To znamená, že dovolateľ bol oprávnený napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu len z dôvodu, že spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, a to iba v otázke, pre ktorú bolo dovolanie pri-pustené.

Zamestnávateľ môže dať zamestnancovi výpoveď iba z dôvodov, ak zamestnanec nespĺňa predpoklady ustanovené právnymi predpismi na výkon dohodnutej práce [§ 63 ods. 1 písm. d) bod 1 Zákonníka práce v platnom znení v čase dania výpovede].

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 241/2001 Z. z. oprávnenie na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami pre stupne utajenia Prísne tajné, Tajné, Dôverné alebo Vyhradené môže vzniknúť, ak tento zákon neustanovuje inak, iba osobe navrhovanej na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami (ďalej len „navrhovaná osoba“), ktorá

- a) je občanom Slovenskej republiky
- b) má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,
- c) dovŕšila ustanovený vek,
- d) súhlasí, aby bola oprávnená oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami a s vykonaním bezpečnostnej previerky,
- e) je bezúhonná,
- f) svojím správaním zaručuje, že zabezpečí ochranu utajovaných skutočností, je bezpečnostne spoľahlivá,
- h) podľa vyjadrenia Úradu sa môže oboznamovať s utajovanými skutočnosťami stupňa Prísne tajné, Tajné alebo Dôverné,
- i) je na to určená,
- j) podpíše vyhlásenie o mlčanlivosti.

Oprávnenie navrhovanej osoby oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami vzniká podpísaním záznamu o určení navrhovanej osoby oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami a podpísaním vyhlásenia o mlčanlivosti (§ 28 ods. 1 tretia veta zákona č. 241/2001 Z. z.). Určenie navrhovanej osoby, ak spĺňa podmienky pre stupeň utajenia Vyhradené, vykonáva vedúci po vyhodnotení bezpečnostnej previerky I. stupňa (§ 28 ods. 2 zákona č. 241/2001 Z. z.).

Oprávnenie osoby oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami zaniká

- a) zánikom platnosti vyjadrenia Úradu,
- b) skončením výkonu funkcie,
- c) skončením pracovnoprávneho vzťahu alebo obdobného pracovného vzťahu alebo splnením zmluvného záväzku,
- d) zrušením určenia oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami vedúcim,
- e) skončením povinnej vojenskej služby,
- f) vyhlásením za mŕtveho (§ 40 ods. 1 zákona č. 241/2001 Z. z.).

V zmysle citovaného ustanovenia § 63 ods. 1 písm. d) bod 1 Zákonníka práce pokiaľ zamestnanec nespĺňa predpoklady stanovené právnymi predpismi na výkon dohodnutej práce, môže mu dať zamestnávateľ z tohto dôvodu výpoveď. Ide o situácie, keď sa zamestnanec nepodrobí napr. povinnému preskúšaniu, ktoré je podľa právnych predpisov podmienkou na predĺženie príslušného oprávnenia na výkon určitej činnosti, alebo dôjde k odobratiu tohto oprávnenia (napr. vodičského preukazu). Nemusi však vždy ísť o situácie, keď zamestnanec po nástupe do zamestnania stratí predpoklady na výkon dohodnutej práce, ale môže ísť aj o prípady, keď ubezpečil zamestnávateľa, že určité predpoklady má a po nástupe do práce sa zistí, že jeho informácia nebola pravdivá. Nie je rozhodné, či k stanoveniu predpokladov došlo právnym predpisom už pred vznikom pracovného pomeru alebo až v dobe jeho trvania. Zamestnancovi preto možno dať úspešne výpoveď z dôvodu, že nespĺňa predpoklady stanovené právnymi predpismi na výkon dohodnutej práce i za tej situácie, že tieto predpoklady boli právnym predpisom stanovené až v dobe trvania pracovného pomeru zamestnanca a pri vzniku pracovného pomeru neboli ešte právnym predpisom vyžadované (R 51/1975). Posudzovanie predpokladov na

výkon dohodnutej práce podľa novej, resp. zmenenej právnej úpravy nie je neprípustnou retroaktivitou, t. j. spätnou účinnosťou právneho predpisu. Ide o tzv. nepravú retroaktivitu, ktorá znamená, že platnosť právnych skutočností, vznik právnych vzťahov a ich následky, ku ktorým došlo pred účinnosťou nového zákona, sa posúdia podľa skoršieho práva, ale ak trvá skôr vzniknutý právny vzťah i naďalej, posúdi sa odo dňa účinnosti nového zákona podľa tohto nového zákona a podľa tohto zákona sa posúdia aj právne následky dotyčného právneho vzťahu vzniknuté po účinnosti nového zákona. Nepravá retroaktivita v skutočnosti spätnou účinnosťou zákona nie je, preto je prípustná.

V prejednávanej veci je zo skutkového stavu zistenému z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa, ktorý nebol spochybnený, zrejme, že žalobca bol v pracovnom pomere u žalovaného od 1. marca 1997, naposledy vo funkcii vedúceho družstva psovodov (civilný zamestnanec), a že listom žalovaného z 9. januára 2004 mu bola daná výpoveď z pracovného pomeru podľa § 63 ods. 1 písm. d) bod 1 Zákonníka práce pre nespĺňanie predpokladu bezúhonnosti ustanoveného zákonom č. 241/2001 Z. z.

Podľa názoru dovolacieho súdu posudzovanie podmienky (predpokladu) bezúhonnosti v rámci novej bezpečnostnej previerky vykonávanej v súvislosti so zmenou zákona o ochrane utajovaných skutočností, s poukazom na už uvedené, nie je neprípustnou retroaktivitou, a teda nie je vylúčené. Riešenie otázky zásadného právneho významu, pre ktorú bolo pripustené dovolanie odvolacím súdom, preto nebolo správne. Napriek tomu však rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa o určení neplatnosti výpovede, treba považovať za správny z iných dôvodov.

Na účely výpovede z pracovného pomeru podľa ustanovenia § 63 ods. 1 písm. d) bod 1 Zákonníka práce treba dôsledne rozlišovať medzi predpokladmi ustanovenými právnymi predpismi na výkon dohodnutej práce a podmienkami (predpokladmi) ustanovenými právnymi predpismi, za ktorých tieto predpoklady na výkon dohodnutej práce môžu vzniknúť. Z citovaného ustanovenia § 11 ods. 1 zákona č. 241/2001 Z. z. vyplýva, že tento zákon viaže výkon určitých povolaní a činností na vznik oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami pre určité skupiny osôb za zákonom ustanovených podmienok (predpokladov). Nesplnenie zákonom ustanovených podmienok (predpokladov) alebo zánik splnenia týchto podmienok (predpokladov) znamená zánik tohto oprávnenia, čo je prekážkou na vykonávanie určitej činnosti alebo funkcie (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 85/03). Predpokladom na výkon prác, pri ktorých sa treba oboznamovať s utajovanými skutočnosťami, je teda v zmysle tohto zákona oprávnenie na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami pre stupne utajenia Prísne tajné, Tajné, Dôverné alebo Vyhradené. Podmienka bezúhonnosti je len jednou z podmienok, ktorá musí byť splnená pre vznik tohto oprávnenia. Jej splnenie posudzuje subjekt určený zákonom v rámci bezpečnostnej previerky vykonávanej pre príslušný stupeň utajenia. Samotné oprávnenie na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami vzniká, ak sú splnené všetky zákonom požadované podmienky, až podpísaním záznamu o určení navrhovanej osoby oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami a podpísaním vyhlásenia o mlčanlivosti v zmysle citovaného ustanovenia § 28 ods. 1 veta tretia zákona č. 241/2001 Z. z. Ak by navrhovaná osoba uvedené dokumenty nepodpísala, oprávnenie na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami, ako predpoklad na výkon dohodnutej práce, by jej nevzniklo, aj keby inak spĺňala podmienku bezúhonnosti. Z hľadiska ustanovenia § 63 ods. 1 písm. d) bod 1 Zákonníka práce je preto právne významná len existencia oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami ako predpokladu na výkon dohodnutej práce a výpoveď pre nespĺňanie tohto predpokladu môže byť úspešne daná len pri neexistencii či zániku takéhoto oprávnenia.

V preskúmvanej veci žalobcovi nebola daná výpoveď z pracovného pomeru pre neexistenciu či zánik oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami ako predpokladu ustanoveného právnym predpisom na výkon dohodnutej práce, ale pre nespĺňanie predpokladu bezúhonnosti, ktorý samostatne takýmto predpokladom nie je. Už len z tohto dôvodu je preto výpoveď neplatná. Okrem toho, pokiaľ žalobcovi vzniklo oprávnenie na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami podľa pôvodnej právnej úpravy, žalovaný netvrdil, a teda ani nepreukazoval zánik tohto oprávnenia ako predpokladu na výkon dohodnutej práce niektorým zo spôsobov vyplývajúcich z citovaného ustanovenia § 40 ods. 1 zákona č. 241/2001 Z. z., ktoré novelou tohto zákona účinnou od 1. septembra 2002 nebolo dotknuté.

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovaného smerujúce proti správne rozsudku odvolacieho súdu zamietol (§ 243b ods. 1 veta pred bodkočiarkou O. s. p.).

Žalobcovi úspešnému v dovolacom konaní náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo mu v súvislosti s ním žiadne nevznikli.

4.

ROZHODNUTIE

Ak nájomca užíva vec po uplynutí dojednanej doby trvania nájmu na základe novej, aj keď absolútnej neplatnej zmluvy, k obnoveniu nájomnej zmluvy podľa ustanovenia § 676 ods. 2 Občianskeho zákonníka nedôjde.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. augusta 2007, sp. zn. 4 Cdo 156/2006)

Okresný súd Považská Bystrica (v poradí prvým) rozsudkom z 28. mája 2001, č. k. 6 C 527/00-45, zamietol žalobu, ktorou sa pôvodní žalobcovia 1/, 2/, 3/ (v tom čase ešte vystupovala v konaní na strane žalobcov ako žalobkyňa 1/ matka terajších žalobcov 1/, w A. H.) domáhali od žalovanej zaplata 57 750,- Sk s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia, a vyhovel vzájomnému návrhu žalovanej tak, že žalobcom 1/, W, 3/ uložil povinnosť zaplatiť žalovanej spoločne a nerozdielne 47 391,- Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 1. augusta 2000 do zaplata a náhradu trov konania a právneho zastúpenia do rúk splnomocneného zástupcu žalovanej vo výške 8 590,70 Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku vzájomný návrh žalovanej zamietol. Pri tomto svojom rozhodnutí okresný súd vychádzal zo zistenia, že 29. apríla 1991 uzavrela žalovaná s F. H. a jeho manželkou A. H. zmluvu o nájme nebytových priestorov v P. B., na prízemí o výmere 66 m², skladové priestory o výmere 5 m² a ostatné priestory o výmere 6 m², spolu 77 m². Nájomná zmluva bola uzavretá na dobu určitú, a to na sedem rokov a nájomné bolo dohodnuté vo výške 190,- Kčs za 1 m² ročne, teda 14 630,- Kčs ročne. Právnymi nástupcami F. H. a A. H. sú žalobcovia 1/ až 3/, ktorí uzavreli so žalovanou 1. mája 1998 zmluvu o nájme tých istých nebytových priestorov za dohodnutú cenu 1 000,- Sk za 1 m² ročne. V zmluve chýba predchádzajúci súhlas Mesta P. B. a vzhľadom na to, že tento súhlas nebol ani účastníkmi zmluvy pred uzavretím zmluvy vyžadovaný, je zmluva podľa § 3 ods. 4 zákona č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov neplatná. Žalovaná užívala nebytové priestory do konca roku 1999 a len za 2., 3. a 4. štvrtrok roku 1999 nezaplatila nájomné. Preto žalobcovia žiadali z titulu bezdôvodného obohatenia nájomné vo výške 57 750,- Sk. Podľa oznámenia R.C, realitnej, komerčno-ekonomickej kancelárie v P. B., sa nájomné za nebytové priestory využívané ako obchodné priestory v P. B. v bezprostrednom okolí, v roku 1999 pohybovalo v rozpätí od 800,- Sk do 1 300,- Sk za 1 m² ročne. Znamenalo by to, že žalovaná výška bezdôvodného obohatenia je správna. Na základe uvedených zistení potom rozhodnutie s poukazom na ustanovenie § 676 ods. 1 Občianskeho zákonníka odôvodnil tak, že vzhľadom na to, že nájomná zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania 1. mája 1998 je neplatná a žalovaná po skončení nájomnej zmluvy, uzavretej medzi ňou a F. H. a manželkou A. H. 29. apríla 1991, priestory naďalej užívala a žalobcovia sa neobrátili na súd, obnovovala sa pôvodná nájomná zmluva za tých istých podmienok, za akých bola dojednaná pôvodne. Žalovaná vyplatila žalobcom na nájmomnom nebytových priestorov 13. júla 1998 14 024,- Sk, 5. novembra 1998 19 250,- Sk, 1. februára 1999 19 250,- Sk a 3. júla 1999 19 250,- Sk, spolu 71 774,- Sk. Podľa pôvodnej zmluvy však mala zaplatiť 24 384,- Sk. Preto, s poukazom na ustanovenia § § 451 ods. 1, 456 Občianskeho zákonníka, žalovaná nezískala bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcov, ale žalobcovia získali na úkor žalovanej bezdôvodné obohatenie vo výške 47 391,- Sk, pretože uvedené peniaze vyplatila žalovaná žalobcom bez právneho dôvodu. Nakoľko žalovaná žiadala, aby žalobcovia boli zaviazaní zaplatiť jej 49 056,- Sk, okresný súd vo zvyšku vzájomný návrh žalovanej zamietol. Úrok z omeškania z prisúdenej sumy žalovanej priznal od podania vzájomného návrhu. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 2 O. s. p.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie žalobcov (v poradí prvým) rozhodnutím (uznesením) zo 7. februára 2002, sp. zn. 19 Co 316/01, rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho uznesenia konštatoval, že v doterajšom konaní neboli žiadne pochybnosti medzi účastníkmi konania o tom, že 1. mája 1998 uzavreli ďalšiu nájomnú zmluvu, v ktorej bolo dohodnuté nájomné za predmetné nebytové priestory v sume 1 000,- Sk za 1 m² ročne. Nepochybujú ani skutočnosť, že k tejto zmluve nebol daný prechádzajúci súhlas obce, v dôsledku čoho je zmluva neplatná. Bola preukázaná aj tá skutočnosť, že oboma stranami bolo poskytované vzájomné plnenie, keď žalovaná na základe neplatnej zmluvy zaplatila žalobcom celkom 71 774,- Sk oproti užívaniu nebytových priestorov patriacich do spoluvlastníctva žalobcov. Táto skutočnosť nemôže byť zanedbateľná a treba v konaní o vyporiadanie vzájomných nárokov z užívania nebytových priestorov na tento stav prihliadať. Dôsledky vyplývajúce z bezdôvodného obohatenia v prípadoch, kde jeho vznik má pôvod v neplatnej občianskoprávnej zmluve, sú upravené v ustanovení § 457 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je v takomto prípade každý z jej účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Ak je základom občianskoprávneho vzťahu dvojstranné zaväzujúci záväzok, ako je tomu v danom prípade nájomná zmluva, vzniká účastníkom povinnosť vrátiť si vzájomné plnenia. Žiaden z účastníkov sa totiž nemôže domáhať vrátenia poskytnutého plnenia bez toho, aby sám vrátil plnenie, ktoré prijal. V danom prípade spočívalo bezdôvodné obohatenie u žalobcov v prijatom plnení na základe neplatnej zmluvy a na strane

žalovanej zase v užívam nebytových priestorov, ktoré sa dá finančne oceniť. Odvolací súd prikázal súdu prvého stupňa, aby sa dôsledne zaoberal výškou bezdôvodného obohatenia zo strany žalovanej a potom posúdil opodstatnenosť žaloby, vzájomného návrhu žalovanej a vo veci znovu rozhodol.

Okresný súd Považská Bystrica (v poradí druhým) rozsudkom zo 14. augusta 2002, č. k. 6 C 527/00-75, uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcom 57 750,- Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 15. januára 2000 do zaplataenia a do rúk splnomocneného zástupcu žalobcov náhradu trov konania a právneho zastúpenia vo výške 14 216,- Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. Vzájomný návrh žalovanej, aby žalobcovia boli zaviazaní zaplatiť jej 49 056,- Sk s príslušenstvom a náhradu trov konania, zamietol. Takto rozhodol s poukazom na svoju viazanosť právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v prechádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí (§ 226 O. s. p.). Po právnej stránke vec posúdil podľa ustanovení § 451 ods. 1, 2 a § 457 Občianskeho zákonníka s odôvodnením, že žalovaná užívala po dobu druhého až štvrtého štvrťroku 1999 nebytové priestory patriace žalobcom bez toho, aby im za uvedené obdobie za užívanie týchto priestorov zaplatila primeranú náhradu. Na strane žalovanej tak vzniklo bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcov od 1. apríla do 31. decembra 1999 vo výške 57 750,- Sk. Túto sumu žalovaná dobrovoľne žalobcom neuhradila ani po tom, ako ju právny zástupca žalobcov písomne vyzval, aby tak spravila do 15. januára 2000. O priznaní úrokov z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Čiastočné zamietnutie žaloby (v časti uplatnených úrokov z omeškania) odôvodnil tým, že žalobcovia žiadali priznať úrok z omeškania na základe zmluvy, ktorá je neplatná. Zamietnutie vzájomného návrhu žalovanej odôvodnil tak, že nakoľko podľa názoru odvolacieho súdu neplatí od 1. mája 1998 pôvodná zmluva uzatvorená medzi žalovanou a rodičmi žalobcov (t. j. pôvodne označených žalobcov 2/, 3/ - pozn. dovolacieho súdu), žalovaná vyplatila žalobcom správne sumu 71 774,- Sk, a preto žalobcovia nezískali bezdôvodné obohatenie. Výrok o trovách konania odôvodnil úspechom žalobcov v konaní.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie žalovanej (v poradí druhým) rozhodnutím (uznesením) z 12. júna 2003, sp. zn. 19 Co 489/02, rozsudok okresného súdu v napadnutej časti (vo výrokoch o vyhovení žalobe, o zamietnutí vzájomného návrhu žalovanej a súvisiacom výroku o trovách konania -pozn. dovolacieho súdu) zrušil a v tejto časti vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie z dôvodu, že prvostupňový súd nevykonal dôkazy v zmysle predchádzajúceho (vyššie v odôvodnení tohto rozsudku citovaného) zrušujúceho uznesenia krajského súdu, najmä nezistoval výšku nájmu v konkrétnom prípade, na ktorý krajský súd v odôvodnení uznesenia aj poukázal. V závere odôvodnenia svojho rozhodnutia sa odvolací súd nestotožnil so stanoviskom žalovanej o tom, že pôvodný rozsudok mal byť preskúmaný len vo vzťahu k žalobcovi 3/, ktorý podal odvolanie. Odvolanie žalobcu 3/ sa týkalo všetkých žalobcov ako spoločných účastníkov podľa § 91 ods. 2 O. s. p. Ich spoločenstvo považuje odvolací súd za nerozlučné, pretože dôsledky tohto nerozlučného spoločenstva vyplývajú z hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, ktorí sú spoluvlastníkmi nehnuteľnosti. Rozhodnutie sa potom týka všetkých spoločníkov s rovnakým výsledkom, práva a povinnosti spoločníkov sú nerozlučné a procesné dôsledky rozhodnutia sa týkajú všetkých spoločníkov, ako aj procesný úkon niektorého zo spoločníkov sa týka ich všetkých. Vo vzťahu k tretím osobám procesný úkon čo len jedného zo spoločníkov je účinný aj vo vzťahu k ostatným spoločníkom.

Okresný súd Považská Bystrica (v poradí tretím) rozsudkom zo 16. februára 2004, č. k. 6 C 527/00-120, uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcom 1/ až 3/ 57 750,- Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 15. januára 2000 do zaplataenia a do rúk splnomocneného zástupcu žalobcov náhradu trov konania a právneho zastúpenia 27 033,- Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. Vzájomný návrh žalovanej, ktorým sa domáhala od žalobcov zaplataenia 49 056,- Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 1. augusta 2000 do zaplataenia a náhrady trov konania zamietol. Po doplnení dokazovania v intenciách predchádzajúcich zrušujúcich uznesení krajského súdu svoj rozsudok v zásade odôvodnil zhodne s (vyššie citovaným) rozsudkom zo 14. augusta 2002, č. k. 6 C 527/00-75.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie žalovanej (v poradí tretím) rozhodnutím (rozsudkom) z 2. septembra 2004, sp. zn. 19 Co 125/04, rozsudok okresného súdu v napadnutej časti (vo výroku, ktorým bolo žalobe žalobcov vyhovené - pozn. dovolacieho súdu) potvrdil. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcom náhradu trov odvolacieho konania v sume 5 834,- Sk do troch dní na (bližšie nešpecifikovaný) účet splnomocneného zástupcu žalobcov. Stotožnil sa s názorom súdu prvého stupňa o povinnosti žalovanej vydať žalobcom bezdôvodné obohatenie zodpovedajúce obvyklému nájomnému za nebytové priestory pôvodne žalovanej prenajaté nájomnou zmluvou, a to za situácie, keď spochybnenie platnosti nájomnej zmluvy z 30. apríla 1998 malo za následok odpadnutie pôvodného právneho dôvodu užívania nehnuteľnosti na strane žalovanej. Za správne považoval úvahy okresného súdu o výške vzniknutého bezdôvodného obohatenia a naopak nestotožnil sa s názorom žalovanej o právoplatnosti v poradí prvého (žalobu zamietajúceho) rozsudku vo vzťahu k pôvodným žalobcom 1/ a 2/ po podaní odvolania proti takému rozhodnutiu len pôvodným žalobcom 3/

Najvyšší súd Slovenskej republiky na dovolanie žalovanej rozsudkom z 31. mája 2005, sp. zn. 4 Cdo 105/2005,

posledne citovaný rozsudok Krajského súdu v Trenčíne a rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica zo 16. februára 2004, č. k. 6 C 527/00-120, v napadnutej vyhovujúcej časti vo veci samej a trov konania zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Považská Bystrica na ďalšie konanie. Dôvodom zrušenia rozhodnutí súdov nižšieho stupňa bola existencia vady podľa § 237 písm. b) O. s. p., keď bolo preukázané, že pôvodná žalobkyňa 1/ A. H., naposledy bývajúca v T. zomrela ešte 23. júna 2001, výlučnými dedičmi po nej sa stali pôvodní žalobcovia 2/ a 3/, ktorí tak pri nedostatku ďalších dedičov po pôvodnej žalobkyni 1/ nadobudli postavenie jediných žalobcov, a to žalobcov 1/ a 2/. Títo však na úmrtie ďalšej žalobkyne nereagovali žiadnou zmenou žaloby a odvolací súd všetkými svojimi doterajšími rozhodnutiami a súd prvého stupňa jeho v poradí druhým a tretím rozsudkom rozhodli i za účasti osoby v takom čase už nežijúcej.

Okresný súd Považská Bystrica (v poradí štvrtým) rozsudkom z 27. septembra 2005, č. k. 6 C 527/00-194, žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ 28 875,- Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 15. januára 2000 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Po pripustení zmeny žaloby, aby žalovaná bola zaviazaná zaplatiť žalobcom V, 2/ 57 750,- Sk z titulu bezdôvodného obohatenia so 17,6 % úrokom z omeškania od 15. januára 2000 do zaplatenia a náhradu trov konania, vychádzal okresný súd zo zistenia, že manželia F. H. a A. H. uzavreli 19. apríla 1991 so žalovanou zmluvou o nájme nebytových priestorov, nachádzajúcich sa v P. B., na sedem rokov, pričom náhrada za 1 m² ročne bola dohodnutá na 190,- Sk. Po smrti F. H. zdedili jeho podiel jeho deti (súčasní žalobcovia y, 20s tým, že ich podiel predstavoval u každého 1/4 z celku. 30. apríla 1998, teda v deň, keď zmluva vypršala, uzavreli pôvodní žalobcovia 1/ až 3/ so žalovanou novú zmluvu o nájme nebytových priestorov, pričom dohodnutá cena nájomného bola 1 000,- Sk ročne za 1 m². Zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú a jej súčasťou nie je súhlas Mestského úradu v P. B. k prenájmu nebytových priestorov, ktorý sa vyžadoval podľa § 3 ods. 2 zákona č. 116/1990 Zb., a bez ktorého bola zmluva neplatná. Žalovaná naďalej užívala nebytové priestory a za rok 1998 a prvý štvrtrok roku 1999 platila nájomné dohodnuté v zmluve z 30. apríla 1998. V druhom štvrtroku 1999 prestala nájomné uhrádzať, hoci predajňu naďalej užívala a na urgenciu žalobcov reagovala listom svojho právneho zástupcu, v ktorom poukázala na absolútnu neplatnosť nájomnej zmluvy a oznámila, že jej nevznikla povinnosť platiť nájomné. Žalobcovia akceptovali tvrdenia žalovanej o absolútnej neplatnosti zmluvy a dožadovali sa vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré žalovanej vzniklo v dôsledku toho, že užívala ich nebytové priestory, pričom obvyklé nájomné v danej lokalite predstavovalo 1 000,- Sk za 1 m² ročne. Na základe týchto skutkových zistení potom okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v danom prípade nebolo možné použiť ustanovenie § 676 ods. 2 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že úmyslom spoluvlastníkov nehnuteľnosti a žalovanej bolo uzavrieť v čase skončenia nájomnej zmluvy novú nájomnú zmluvu, pričom si účastníci dohodli aj inú cenu nájmu. Ich ďalšie vzájomné vzťahy sa touto zmluvou, hoci neplatnou, začali riadiť a žalovaná platila nájomné podľa novej nájomnej zmluvy. Až po uplynutí viac ako jedného roka poukázala na absolútnu neplatnosť nájomnej zmluvy z 30. apríla 1998 a túto skutočnosť žalobcovia akceptovali. Napriek tomu je podľa § 457 Občianskeho zákonníka povinnosťou žalovanej bezdôvodné obohatenie za obdobie, za ktoré nájomné neplatila, vydať. Nakoľko však A. H. (t. j. pôvodná žalobkyňa 1/- pozn. dovolacieho súdu) 23. júna 2001 zomrela, pričom žalobcovia 1/ a 2/ žiadali o vydanie celého bezdôvodného obohatenia im, ako jediným dedičom po A. H., z bezdôvodného obohatenia im bolo možné priznať iba vo výške im pripadajúcich podielov. Zamietnutie žaloby v časti, v ktorej žalobcovia 1/ a 2/ žiadali, aby bola žalovaná zaviazaná zaplatiť im aj podiel ich nebohej matky, okresný súd odôvodnil tým, že uvedená pohľadávka doposiaľ nebola predmetom dedičského konania, a preto podiel nebohej A. H. nemôže byť vyplatený žalobcom, ale musí byť najskôr predmetom dedičského konania. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O. s. p.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie žalobcov aj žalovanej (v poradí štvrtým) rozhodnutím (rozsudkom) z 2. marca 2006, sp. zn. 5 Co 337/2005, rozsudok okresného súdu zmenil podľa § 220 O. s. p. tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ 57 750,- Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 16. januára 2000 do zaplatenia, do troch dní. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcom náhradu trov konania v sume 53 802,- Sk do troch dní do rúk advokáta JUDr. A. S. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že zo správne zisteného skutkového stavu vyvodil okresný súd nesprávny právny záver. Prevezmúc skutkové zistenia súdu prvého stupňa, odvolací súd zotrval na svojom právnom posúdení predmetnej veci v predchádzajúcich svojich rozhodnutiach. Poukázal na to, že na danú vec nemožno aplikovať ustanovenie § 676 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ako sa toho domáhala žalovaná), keďže ešte pred skončením pôvodného nájomného vzťahu uplynutím doby, na ktorú bol dohodnutý, spoluvlastníci priestorov (ich okruh bol iný ako v prípade prvej nájomnej zmluvy) so žalovanou uzavreli novú nájomnú zmluvu za iných podmienok, pokiaľ ide o dohodnutú cenu nájomného (1 000,- Sk za m² ročne). Táto skutočnosť sama osebe „spochybňuje“ nečinnosť spoluvlastníkov — prenajímateľov. Je celkom zrejmé, že ešte počas trvania pôvodného nájomného vzťahu prejavili vôľu v nájomnom vzťahu so žalovanou zotrvať aj v ďalšom období, avšak za iných zmluvných podmienok. Žalovaná tieto podmienky, pokiaľ ide o výšku dohodnutého nájomného, aj akceptovala, keď takmer jeden rok platila nájomné za tieto priestory, a to vo výške dohodnutej v druhej zmluve (nie v sume 190,- Sk za m² ako bolo dohodnuté v prvej zmluve, ale 1 000,- Sk za

m² ročne podľa dohody v druhej zmluve). Napriek tomu, že aj ďalších niekoľko mesiacov priestory užívala, žiadnu úhradu žalobcom neplatila a vlastne až po tom, čo sa začali žalobcovia domáhať splnenia povinnosti žalovanej podľa nájomnej zmluvy, namietla žalovaná absolútnu neplatnosť nájomnej zmluvy a žalobcovia túto námietku akceptovali. Ich nárok na plnenie zo strany žalovanej je nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. I keď okresný súd správne posúdil vec pokiaľ ide o základ uplatneného nároku, nesprávne je jeho rozhodnutie, pokiaľ žalobe vyhovel iba čiastočne. Nie je správny názor, že polovica uplatneného nároku, ktorá zodpovedá spoluvlastníckemu podielu pôvodnej žalobkyne 1/ A. H., nemôže byť priznaná žalobcom, v súčasnej dobe jediným spoluvlastníkom nehnuteľnosti, v ktorej sa priestory užívané žalovanou nachádzajú, a to z toho dôvodu, že i keď pohľadávka patrí do dedičstva po nej, nebola doteraz predmetom konania o dedičstve. Tento názor okresného súdu nie je správny. Predmetom tohto konania je nárok pôvodne troch podielových spoluvlastníkov na peňažné plnenie z titulu bezdôvodného obohatenia. Ide o majetkový nárok poručiťky a ďalších dvoch podielových spoluvlastníkov, ktorí sú zároveň jej dedičmi. Nejde teda o spor medzi spoluvlastníkmi navzájom, ale o vzťah k tretej osobe, ktorá užívala predmet ich spoluvlastníctva. Právne postavenie spoluvlastníka je obdobné postaveniu jedného zo solidárnych veriteľov, z ktorých v zmysle § 513 Občianskeho zákonníka každý má právo sám žiadať o splnenie celého dlhu. Podieloví spoluvlastníci nehnuteľnosti sú podľa § 139 ods. 1 Občianskeho zákonníka z právnych úkonov, týkajúcich sa spoločnej veci, oprávnení voči tretím osobám spoločne a nerozdielne, teda solidárne. Takto podali všetci traja pôvodní žalobcovia — spoluvlastníci - žalobu, teda nežiadali priznať plnenie do výšky ich spoluvlastníckeho podielu, ale nárok uplatnili ako solidárnu pohľadávku, čo im ustanovenie § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka umožnilo. Okresný súd potom nemohol vyhovieť len časti žaloby a druhú časť uplatneného nároku, zodpovedajúceho podielu poručiťky, zamietnuť. Pokiaľ ide o úroky z omeškania, žalobcom vznikol nárok na ich zaplatenie podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože žalovaná sa ocitla v omeškaní s plnením peňažného dlhu. Do omeškania sa dostala dňom 16. januára 2000, teda deň po tom, čo ju o plnenie žalobcovia požiadali (§ 563 Občianskeho zákonníka). O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 O. s. p. vzhľadom na neúspešnosť žalobcov v konaní len v nepatrnej časti, a to v časti príslušenstva žalovanej pohľadávky.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná, žiadala ho zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Poukázala na inú vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ako aj, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Vyslovila názor, že § 676 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa vzťahuje na nájomné pomery na dobu určitú, a preto aj v prejednávanej príhode sú naplnené podmienky na aplikáciu uvedeného ustanovenia, z ktorého dôvodu nemôže byť na termín od 1. mája 1998 do 1. mája 1999 aplikované zo strany žalobcov bezdôvodné obohatenie na jej strane, keďže výška nájomného v tomto období platila z kogentného ustanovenia § 676 ods. 2 Občianskeho zákonníka z predchádzajúcej nájomnej zmluvy. V tejto súvislosti preto vyslovila nesúhlas s právnym názorom vysloveným odvolacím súdom tak v napadnutom rozsudku, ako aj v predchádzajúcom uznesení odvolacieho súdu z 12. júna 2003, sp. zn. 19 Co 489/02. Namietala, že nová nájomná zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Absolútna neplatnosť znamená neplatnosť od samého začiatku a táto neplatnosť nemôže byť zhojená dodatočným schválením a nemôže sa konvalidovať ani dodatočným odpadnutím dôvodu neplatnosti. Preto tu nemožno hovoriť, že sa účastníci dohodli inak, tak ako zaujal k tomuto odvolací súd v predchádzajúcich zrušujúcich uzneseniach právny názor. Ustanovenie § 676 ods. 2 Občianskeho zákonníka ráta s obnovením nájomnej zmluvy po uplynutí doby, na ktorú bol nájom dojednaný. Ide o obnovu na základe konkludentných činov uvedených v zákone, t. j. že prenajímateľ nepodá do 30 dní návrh na vypratanie nehnuteľnosti a nájomca užíva aj po skončení nájmu predmet nájmu. Taktiež zotrvala na námietke, že proti rozsudku okresného súdu z 28. mája 2001, sp. zn. 6 C 527/00 (t. j. v poradí prvému — pozn. dovolacieho súdu), podal odvolanie prostredníctvom právneho zástupcu len žalobca 3/ Ing. P. H. V závere dovolania vyjadrila nesúhlas aj s právnym názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého žalobcovia majú nárok aj na vyplatenie sumy zodpovedajúcej podielu poručiťky, ich matky, pôvodnej žalobkyne 1/

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej nie je dôvodné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O. s. p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p.,
- b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O. s. p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O. s. p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a) až g) O. s. p. Dovolateľka žiadnu z týchto väd nenamietala a jej existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo.

Uplatnenie dovolacieho dôvodu predpokladá, že dovolateľ popíše (konkretizuje) okolnosti, z ktorých usudzuje, že dovolací dôvod je daný; iba odkaz na text zákona alebo iba citácia skutkovej podstaty niektorého z dovolacích dôvodov nestačí.

V prejednávanej veci dovolateľka vo svojom dovolaní uplatnila dva dovolacie dôvody. Ako prvé namietala, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci [§ 241 ods. 2 písm. b) O. s. p.]. Iné vady, mimo väd uvedených v § 237 O. s. p., sú spôsobilým dovolacím dôvodom len za predpokladu, že mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Medzi takéto vady patrí skutočnosť, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z neúplného alebo nesprávne zisteného skutkového stavu veci z dôvodu, že súd pri vykonávaní dokazovania nepostupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z iného skutkového základu než súd prvého stupňa bez toho, aby postupoval podľa § 213 ods. 2 O. s. p. a zopakoval dôkazy, na ktorých založil svoje skutkové zistenia súd prvého stupňa, resp. sám doplnil dokazovanie, že vo veci rozhodol vecne nepríslušný súd prvého stupňa a odvolací súd v tomto smere jeho rozhodnutie nenapravil, že odvolací súd rozhodol o veci meritórne, hoci mal správne odvolanie odmietnuť a pod. K iným vadám je povinný dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak ich dovolateľ neuplatnil ako dovolací dôvod prípustného dovolania. Ako je už vyššie uvedené, dovolateľka tento dovolací dôvod (bez konkretizácie) uplatnila, dovolací súd však existenciu tejto vady z obsahu spisu nezistil.

Ako druhé dovolateľka namietala, že zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci [§ 241 ods. 2 písm. c) O. s. p.]. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Skutkové zistenia (uvedené vyššie v odôvodnení tohto rozsudku) potrebné pre posúdenie nároku žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 57 750,- Sk, z ktorých vychádzal odvolací súd pri rozhodovaní, sú v prejednávanej veci postačujúce aj pre rozhodnutie dovolacieho súdu, podľa názoru ktorého umožňujú záver, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je vecne správny. Dovolací súd sa stotožňuje s právnym záverom odvolacieho súdu, že na danú vec nemožno aplikovať ustanovenie § 676 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ako sa toho domáhala žalovaná.

Toto ustanovenie ráta s obnovením nájomnej zmluvy po uplynutí doby, na ktorú bol nájom dojednaný. Nejde o obnovenie nájomnej zmluvy vzájomnou dohodou zmluvných strán, ktorá je možná podľa § 676 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ale o obnovu na základe konkludentných činov uvedených v zákone. Ide o dva konkludentné činy, z ktorých jeden je pozitívny, spočíva teda v určitom správam nájomcu, a druhý je negatívny, ktorý spočíva v nečinnosti, resp. v opomenutí úkonu zo strany prenajímateľa. Prvou podmienkou obnovenia nájomnej zmluvy je, že nájomca užíva vec aj po skončení nájmu. To znamená, že nájomca nevrátil prenajímateľovi prenajatú vec (nevypратal nehnuteľnosť), hoci tak mal podľa zmluvy urobiť. Nezáleží pritom na tom, či prenajímateľ nájomcu vyzval na vrátenie prenajatej veci (vypratanie nehnuteľnosti), alebo nie. Druhou podmienkou je, že prenajímateľ nepodá proti tomu návrh na vydanie veci alebo návrh na vypratanie nehnuteľnosti na súde do 30 dní. Nestačí teda, že prenajímateľ mimosúdne vyzval nájomcu na vydanie alebo vypratanie veci, ale je potrebné, aby návrh podal na súde v zákonom ustanovenej lehote. Ak sú splnené obe tieto podmienky, nájomná zmluva sa obnovuje za tých istých podmienok, za akých bola dojednaná pôvodne. Týka sa to všetkých obsahových náležitostí pôvodnej nájomnej zmluvy, okrem ustanovenia o dobe trvania nájmu podľa obnovej nájomnej zmluvy.

Občiansky zákonník v tomto smere presne vymedzuje dobu trvania nájmu pre obnovenú nájomnú zmluvu. Nájom, ktorý bol pôvodne dojednaný na dobu dlhšiu ako na rok, sa obnovuje vždy na rok, nájom dojednaný na kratšiu dobu, sa obnovuje na túto dobu.

V prejednávanej veci ani jedna z vyššie uvedených podmienok splnená nebola, v dôsledku čoho nemohlo dôjsť k obnoveniu nájomnej zmluvy za tých istých podmienok, za akých bola dojednaná pôvodne, ako to predpokladá ustanovenie § 676 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Je totiž nesporné, že posledný deň trvania nájmu predmetných nebytových priestorov dojednaného na dobu určitú v pôvodnej nájomnej zmluve z 29. apríla 1991, uzavretej medzi právnymi predchodcami žalobcov ako prenajímateľmi a žalovanou ako nájomcom, t. j. 30. apríla 1998 uzavreli pôvodní žalobcovia 1/ až 3/ ako podieloví spoluvlastníci nehnuteľnosti so žalovanou s účinnosťou od 1. mája 1998 novú nájomnú zmluvu, a to na dobu neurčitú, predmetom ktorej boli identické nebytové priestory. Uzavretím tejto novej nájomnej zmluvy tak účastníci nad akúkoľvek pochybnosť deklarovali svoju vôľu zotrvať v zmluvnom vzťahu, i keď za čiastočne zmenených podmienok (čo do výšky dohodnutého nájomného), než boli dojednané v pôvodnej nájomnej zmluve. Na základe novej nájomnej zmluvy žalovaná pokračovala v nájme žalobcami prenajatých nebytových priestorov, za ktoré aj, až do konca prvého štvrtroka roku 1999, platila dohodnuté nájomné 1 000,- Sk za m², a žalobcovia tak nemali dôvod do 30 dní po skončení nájmu dojednaného v pôvodnej nájomnej zmluve podať na súde návrh na vypratanie nehnuteľnosti. Z uvedeného tak možno, s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou, vyvodiť záver, že v čase uzavretia novej nájomnej zmluvy túto obe zmluvné strany považovali za platnú, čo v konečnom dôsledku vylučuje obnovu pôvodne dojednanej nájomnej zmluvy na základe konkludentných činov zmluvných strán uvedených v ustanovení § 676 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Uvedené podľa názoru dovolacieho súdu platí bez ohľadu na to, že v danom prípade, s odstupom času žalovaná namietla absolútnu neplatnosť novej nájomnej zmluvy z dôvodu, že svojím obsahom a účelom odporuje ustanoveniu § 3 ods. 2 zákona č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov, ktorú námietku žalobcovia akceptovali. Zo strany prenajímateľov totiž nejde o konkludentný čin spočívajúci v ich nečinnosti, resp. v opomenutí úkonu, keďže uzavretie zmluvy (hoci aj absolútne neplatnej) je konkrétnym konaním.

Teda, ak nájomca užíva vec po uplynutí dojednanej doby trvania nájmu na základe novej, aj keď absolútne neplatnej nájomnej zmluvy, nie je povinnosťou prenajímateľa podať návrh na vydanie veci alebo na vypratanie nehnuteľnosti na súde do 30 dní a podľa § 676 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa neobnovuje nájomná zmluva za tých istých podmienok, za akých bola dojednaná pôvodne. Za tejto situácie potom, ak žalovaná aj naďalej pôvodne prenajaté nebytové priestory užívala, nie však na základe obnovennej nájomnej zmluvy za tých istých podmienok, za akých bola dojednaná pôvodne, ale na základe novej, neplatnej zmluvy, a za druhý až štvrtý štvrtrok roku 1999 za užívanie týchto nebytových priestorov žalobcom žiadnu úhradu neplatila, správne odvolací súd konštatoval, že žalobcami uplatnený nárok na plnenie od žalovanej je nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 451 Občianskeho zákonníka). Každý z účastníkov neplatnej zmluvy je povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal (§ 457 Občianskeho zákonníka). Ako vyplýva z výsledkov vykonaného dokazovania, výška žalobcami uplatneného nároku zodpovedá primeranej výške nájomného za prenajaté nebytové priestory v danom mieste a čase.

Pokiaľ ide o námietku dovolateľky, týkajúcu sa rozsahu prieskumu rozsudku okresného súdu z 28. mája 2001, č. k. 6 C 527/00-45 (t. j. v poradí prvého rozsudku), odvolacím súdom, k tejto námietke už Najvyšší súd Slovenskej republiky zaujal stanovisko vo svojom rozsudku z 31. mája 2005, sp. zn. 4 Cdo 105/2005, podľa ktorého v čase doručovania prvého rozsudku súdu prvého stupňa v prejednávanej veci už pôvodná žalobkyňa 1/ nežila a správny postup by mal záležať v zistení jej dedičov a v doručení rozsudku tiež im. Pretože k doručeniu rozsudku i dedičom pôvodnej žalobkyne 1/ došlo len zhodou okolností (pre postavenie ostatných pôvodných žalobcov ako jediných dedičov po pôvodnej žalobkyne 1/) a i pôvodnému žalobcovi 3/ (t. j. terajšiemu žalobcovi 2/) prislúchalo postavenie dediča pôvodnej žalobkyne 1/, už táto okolnosť sama osebe zakladala oprávnenie Ing. P. H. napadnúť rozsudok odvolaním i v časti týkajúcej sa pôvodnej žalobkyne 1/ a tiež povinnosť odvolacieho súdu preskúmať napadnutý rozsudok nielen v časti pôvodného žalobcu 3/ (a to bez ohľadu na prejavovaný úmysel týkajúci sa rozsahu napadnutia rozsudku okresného súdu). Oprávnenie Ing. P. H. napadnúť rozsudok i s účinkami vo vzťahu k pôvodnej žalobkyne 2/ (t. j. k dnešnej žalobkyne 1/) potom vyplývalo z postavenia všetkých pôvodných žalobcov ako podielových spoluvlastníkov nehnuteľností týkajúcich sa predmetu sporu (ktoré sú podľa § 139 ods. 1 Občianskeho zákonníka z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci oprávnení spoločne a nerozdielne). Na práve citovanom stanovisku dovolacieho súdu niet dôvodu nič meniť. Toto stanovisko súčasne podporuje aj správnosť záveru odvolacieho súdu, podľa ktorého žalobcovia majú nárok na vyplatenie celej žalobou uplatnenej sumy, teda aj na vyplatenie sumy zodpovedajúcej podielu poručiteľky, pôvodnej žalobkyne 1/. Konečne, v tejto súvislosti tak neobstojí ani žalovanou vznesená námietka premičania nároku pôvodnej žalovanej 1/.

Z týchto dôvodov dovolací súd dovolanie žalovanej proti rozsudku odvolacieho súdu zamietol (§ 243b ods. 1 O. s. p.).

V dovolacom konaní úspešným žalobcom vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 4 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Nakoľko však úspešným účastníkom v tomto konaní žiadne trovy nevznikli, dovolací súd im náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

5.

ROZHODNUTIE

Na doručovanie pozvánky na valné zhromaždenie (§ 129 ods. 1 Obchodného zákonníka) sa nevzťahujú ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (§ 45 a nasl. O. s. p.).

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. apríla 2007, sp. zn. 1 Obdo V 63/2005)

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo 17. marca 2005, č. k. 3 Obo 257/03, rozsudok Krajského súdu v Prešove z 18. júna 2003, č. k. 3 Cb 18/01-118, ktorým bolo žalobe vyhovené, zmenil tak, že žalobu zamietol a rozhodol o náhrade trov konania. V odôvodnení rozsudku odvolací súd uviedol, že predmetom konania je žalobcom, ako spoludžníkom žalovaného, uplatnené právo na vyslovenie neplatnosti uznesení prijatých valným zhromaždením žalovaného, konaným dňa 18. októbra 2000 za neplatné v zmysle ustanovenia § 131 Obchodného zákonníka. Neplatnosť týchto uznesení žalobca vyvodzuje z ich rozporu s § 129 ods. 1 Obchodného zákonníka a čl. 13 Spoločenskej zmluvy žalovanej spoločnosti, a to z dôvodu, že pri zvolaní uvedené valné zhromaždenie mu nebola doručená písomná pozvánka v určenej lehote pred konaním valného zhromaždenia, čím mu bolo odopreté vykonávať práva spoločníka v zmysle § 122 ods. 1 a § 126 Obchodného zákonníka.

Spoločenská zmluva žalovanej spoločnosti v čl. 13 ods. 3 určuje, že všetci spoločníci musia byť pozvaní na valné zhromaždenie písomne tak, aby pozvánku obdržali najneskôr 14 dní pred dňom konania valného zhromaždenia.

Z konania pred súdom prvého stupňa je zrejmé, že pozvánka na uvedené valné zhromaždenie bola žalobcovi zaslaná doporučené poštou dňa 8. septembra 2000 do vlastných rúk (č.l. 39), a to na adresu Š. č. 35, P., tak, ako táto bola uvedená v spoločenskej zmluve a zapísaná v obchodnom registri. Z oznámenia pošty o výsledku pátrania po poštovej zásielke (č.l. 54) vyplýva, že uvedená zásielka pod podacím číslom 1834 bola dňa 11. septembra 2000 doposlaná na adresu M. č. 10, P. dňa 13. septembra 2000 oznámená a uložená na pošte počas odbernej lehoty a dňa 2. októbra 2000 vrátená späť odosielateľovi z dôvodu nevyzdvihnutia v odbernej lehote.

Z uvedených skutočností je tak možné vyvodiť právny záver o tom, že pozvánka na valné zhromaždenie bola žalobcovi zaslaná v súlade so spoločenskou zmluvou, t. j. v nej určenej lehote tak, aby žalobca túto obdržal - dostal 14 dní pred konaním valného zhromaždenia.

Keďže žalobca žalovanému zmenu svojho trvalého bydliska neoznámil, pozvánka na valné zhromaždenie mu bola zasielaná riadne na ním oficiálne oznámenú adresu. Napriek zmene adresy jeho bydliska je nesporné, že zásielka bola doposlaná poštou i na novú adresu žalobcu. Doručovaná pozvánka sa dňa 13. septembra 2000 dostala do dispozície žalobcu, čím bol riadne naplnený postup žalovanej spoločnosti pri zvolaní valného zhromaždenia v súlade so spoločenskou zmluvou, t. j., aby túto obdržal v lehote 14 dní pred dňom konania valného zhromaždenia.

Pre naplnenie tejto povinnosti žalovaného nie je relevantné to, či sa žalobca v mieste doručenia v spornom období zdržiaval, pokiaľ túto skutočnosť neoznámil žalovanému. Navyiac nemožnosť prevzatia doručovanej zásielky v spornom období nebola v konaní pred súdom prvého stupňa jednoznačne vylúčená. Nie je však pre splnenie povinnosti žalovaného tak, ako už bolo uvedené, právne relevantná.

V zmysle týchto dôvodov je nesporné, že žalovaný neplatnosť uznesení valného zhromaždenia v zmysle ním namietaného dôvodu nepreukázal, a preto súd prvého stupňa rozhodol v rozpore s právnym predpisom, keď žalobe vyhovel.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove podľa § 220 O. s. p. zmenil a žalobu zamietol.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca a navrhol ho zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie. Žalobca na zdôvodnenie dovolania uviedol, že zotrváva na právnom názore, že pozvánka na valné zhromaždenie spoločnosti nebola žalovaným riadne doručená v zmysle čl. 13 bod 3 spoločenskej zmluvy v nadväznosti na § 129 ods. 1 Obchodného zákonníka.

Podľa § 129 ods. 1 Obchodného zákonníka platného v posudzovanom období valné zhromaždenie spoločnosti sa

má uskutočniť v lehote určenej v spoločenskej zmluve, prípadne v stanovách. Termín a program valného zhromaždenia treba spoločníkom oznámiť najmenej 15 dní pred dňom jeho konania, a to písomnou pozvánkou, ak spoločenská zmluva, prípadne stanovky neurčujú inak. Najvyšší súd Slovenskej republiky citované ustanovenie interpretoval v uznesení z 20. februára 2003, č. k. 3 Obo 319/01, tak, že povinnosť oznámiť konanie valného zhromaždenia možno chápať maximálne ako povinnosť doručiť písomnú pozvánku v určenej lehote pred dňom jeho konania. V kontexte súd odkázal na ustanovenie § 47 ods. 2 O. s. p.

Ustanovenie § 129 ods. 1 druhá veta Obchodného zákonníka v znení platnom v roku 2000 uvádza, že „termín a program valného zhromaždenia treba spoločníkom oznámiť najmenej 15 dní pred dňom jeho konania, a to písomnou pozvánkou, ak spoločenská zmluva, prípadne stanovky neustanovujú inak“. Zákonná úprava je teda dispozitívna a umožňuje spoločníkom upraviť si v spoločenskej zmluve spôsob oznámenia termínu konania valného zhromaždenia odchyľne, a to podľa potrieb konkrétnej spoločnosti. Nevylučuje sa ani taká úprava, ktorá by vyžadovala osobné doručenie pozvánky na valné zhromaždenie spoločníkom. Podľa názoru žalobcu pri výklade termínu „obdržať“, ktorý je použitý v čl. 13 bod 3 spoločenskej zmluvy žalovaného, treba vychádzať z toho, čo mali spoločníci použitím formulácie pri uzatvorení spoločenskej zmluvy skutočne na mysli a tiež z gramatického významu tejto klauzuly.

Žalobca presadzuje právny názor, že pojem „obdržať“ pozvánku na rokovanie valného zhromaždenia s. r. o. možno interpretovať v dvoch rovinách. Prvou alternatívou je skutočné fyzické obdržanie pozvánky na rokovanie valného zhromaždenia s. r. o. adresátom oproti jeho vlastnoručnému podpisu s dovetkom „osobne prevzal“ a dátumom prevzatia zásielky. Pre porovnanie, tento výklad podporne obsahuje aj publikácia „Slovenčina bez chýb“ (vydavateľstvo SAMO, Bratislava, 1998, strana 222), kde sa pod pojmom „obdržať“ (čo je navyše nespisovné slovo) rozumie: dostať, prijať, získať, dosiahnuť. Myslí sa tým teda skutočné prijatie niečoho, v tomto prípade pozvánky na rokovanie valného zhromaždenia s. r. o.

Druhou alternatívou doručovania prichádzajúcou v praxi do úvahy je doručovanie zásielky adresátovi do vlastných rúk. Podľa názoru žalobcu nemožno v žalovanom prípade aplikovať inštitút náhradného doručenia v podobe fikcie doručenia úložnou lehotou na pošte v intenciách § 47 ods. 2 O. s. p., pretože upravuje doručovanie súdnych zásielok, pričom v danom prípade išlo o doručovanie zásielky obchodnej spoločnosti jej spoločníkom a konateľovi v jednej osobe. Ak by mal aj dovolací súd na vec opačný názor, žalobca poukazuje na to, že platná súdna judikatúra posudzuje splnenie podmienok na doručovanie do vlastných rúk prísne. Podľa judikátu R 42/1999 per analógiám platí, že ak sa adresát písomnosti doručovanej do vlastných rúk v mieste doručenia nezdržoval, neboli splnené zákonné podmienky na uloženie písomnosti na pošte. Najvyšší súd Slovenskej republiky zase v judikáte R 50/2003 per analogiam vyslovil právny názor, že pri právnej úprave tzv. náhradného doručenia je podmienkou vzniku fikcie doručenia písomnosti zachovanie predpísaného postupu doručovateľom a tiež, aby adresát, ktorý nebol doručovateľom zastihnutý, sa v mieste doručenia zdržiaval. Zdržovaním sa adresáta v mieste doručenia treba rozumieť prípad, ak sa adresát v čase doručenia zásielky zdržiava na území obce (mesta), v ktorej má bydlisko, resp., ak ide o podnikateľa, miesto podnikania. To znamená, že adresát písomnosti sa nemôže v čase doručovania zdržiavať mimo obce (mesta) na dovolenke, na liečení, na pracovnej ceste, ale musí mať možnosť oboznámiť sa s oznámeniami doručovateľa o uložení zásielky.

Žalobca vyslovuje právny názor, že pri doručovaní cestou úložnej lehoty na pošte sa adresát musí zdržiavať v mieste doručenia v deň prvého pokusu o doručenie, pri opakovanom pokuse o doručenie po predchádzajúcej notifikácii poštovým doručovateľom, ako aj počas plynutia úložnej lehoty. Nenaplnenie čo len jedného z týchto troch atribútov má za následok protizákonnú aplikáciu tzv. fikcie doručenia. Žalobca preto konštatuje, že žalovaný mu neplatne doručoval pozvánku na rokovanie valného zhromaždenia s. r. o., pretože spôsob doručovania bol v rozpore s článkom 13 bod 3 spoločenskej zmluvy o založení s. r. o. a § 129 ods. 1 Obchodného zákonníka. Uznesenia prijaté valným zhromaždením žalovaného boli potom prijaté rovnako v rozpore so zákonom, keďže žalobcovi bola odňatá možnosť vykonávať svoje vlastnícke a kontrolné práva na valnom zhromaždení.

Žalobca považuje za nesprávny právny záver odvolacieho súdu uvedený na strane 5 druhý odsek rozsudku, podľa ktorého bola „pozvánka na valné zhromaždenie žalobcovi zaslaná v súlade so spoločenskou zmluvou tak, aby ju žalobca obdržal — dostal 14 dní pred konaním valného zhromaždenia“. Žalobca v súdnom konaní preukázal, že v čase doručovania písomností sa v mieste trvalého bydliska nezdržoval. Faktom zostáva, že ak sa pozvánka žalobcu na valné zhromaždenie vrátila žalovanej spoločnosti, ako nedoručená dňa 2. októbra 2000, žalovaná spoločnosť musela vedieť, že žalobca nebude mať vedomosť o termíne konania valného zhromaždenia, a že sa ho preto nezúčastní. V záujme zachovania objektívnosti rokovania valného zhromaždenia a rovnakých práv všetkých spoločníkov nič nebránilo žalovanému, aby sa v ďalších troch dňoch pokúsil doručiť osobne žalobcovi pozvánku na valné zhromaždenie. Platí to zvlášť za stavu, keď z výpovedi ostatných

spoločníkov vyplýva, že v rozhodnom čase mali so žalobcom osobné kontakty. Ak sa žalovaná spoločnosť o osobné doručenie pozvánky žalobcovi ani nepokúsila, postupovala v rozpore s § 56a ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka, podľa ktorých sa zneužitie práv spoločníka, najmä zneužitie väčšiny alebo menšiny hlasov v spoločnosti, zakazuje a akékoľvek konanie, ktoré znevýhodňuje niektorého zo spoločníkov zneužívajúcim spôsobom, sa zakazuje.

V odôvodnení zmeňujúceho rozsudku odvolacieho súdu je na strane 5, prvý odsek uvedené, že zásielka bola uložená po pošte 13. septembra 2000, v treťom odseku zase súd píše, že doručovaná predvolánka sa dňa 13. septembra 2000 mala údajne dostať do dispozície žalobcu. Odvolací súd zrejme zabudol na to, že v zmysle § 47 ods. 2 O. s. p. sa písomnosť považuje za doručенú až uplynutím tretieho dňa od uloženia zásielky, čo by bolo v danom prípade 15. septembra 2000 a nie už 13. septembra 2000.

Žalobca zdôrazňuje, že § 129 ods. 1 Obchodného zákonníka a článok 13 bod 3 spoločenskej zmluvy žalovaného treba vykladať tak (a spoločníci to pri koncipovaní spoločenskej zmluvy v záujme právnej istoty a ochrany svojich vlastníckych práv určite nemysleli inak), aby sa každý spoločník skutočne dozvedel o plánovanom valnom zhromaždení spoločnosti; aby sa tohto valného zhromaždenia, ako vrcholného orgánu s. r. o., mal možnosť reálne sa zúčastniť a nie, aby bolo toto právo iba formálne proklamované v spoločenskej zmluve v intenciách odoslania pozvánky bez potreby reálneho dosledovania, či sa pozvánka skutočne dostala do rúk adresátovi. V prípade akceptovania právneho názoru odvolacieho súdu by sa dal mechanizmus doručovania pozvánok veľmi ľahko zneužívať. Prax si vyžaduje interpretáciu, podľa ktorej spoločník musí pozvánku skutočne dostať, aby mal možnosť na valnom zhromaždení s. r. o. reálne vykonávať svoje spoluvlastnícke, rozhodovacie a kontrolné práva vo vzťahu k spoločnosti, ako aj ostatným spoločníkom.

Žalobca sa domnieva, že pri interpretácii korešpondujúcej právnej úpravy treba prihliadať predovšetkým na požiadavku právnej istoty a ochranu záujmov spoločníkov spoločnosti, obzvlášť tých, ktorých práv sa rozhodnutie valného zhromaždenia bezprostredne dotýka. Žalobca bol na valnom zhromaždení, konanom bez jeho vedomia a účasti dňa 18. októbra 2000, ostatnými dvomi spoločníkmi a zároveň konateľmi, odvolaný z funkcie konateľa spoločnosti. Rozhodnutím valného zhromaždenia bolo v neprítomnosti žalobcu, ako tretieho spoločníka, eliminované jeho ďalšie pôsobenie v spoločnosti.

Treba podotknúť, že súd nemôže zmeniť spôsob doručovania pozvánky na rokovanie valného zhromaždenia. Spôsob doručovania do vlastných rúk zvolil zvolávateľ valného zhromaždenia a súd tento spôsob doručovania nemohol prekvalifikovať v intenciách toho, že stačí, aby pozvánku zvolávateľ odoslal 14 dní pred konaním valného zhromaždenia, čím sa pozvánka dostane do faktickej dispozície adresáta, odhliadnuc od toho, či adresát zásielku skutočne preberie a či sa vôbec dozvie o jej doručovaní a obsahu. Keďže žalobca sa o plánovanom valnom zhromaždení, na ktorom bol odvolaný z funkcie konateľa, vôbec nedozvedel, bola mu postupom žalovaného odňatá možnosť zúčastniť sa rokovania valného zhromaždenia a vykonávať na ňom svoje práva spoločníka v zmysle § 122 ods. 1 Obchodného zákonníka.

Žalobca nesúhlasí s právnym názorom odvolacieho súdu, vysloveným na strane 5, odsek 4 napadnutého rozsudku, podľa ktorého „pre naplnenie povinnosti žalovaného nie je relevantné to, či sa žalobca v spornom období v mieste doručenia zdržiaval, pokiaľ túto skutočnosť neoznámil žalovanému. Navyiac nemožnosť prevzatia si doručovanej zásielky v spornom období nebola v konaní pred súdom prvého stupňa jednoznačne vylúčená“. Súd dodáva, že súd prvého stupňa rozhodol v rozpore s právnym predpisom, keď žalobe vyhovel. V tomto bode je napadnutý rozsudok nepreskúmateľný, nedostatočne zdôvodnený a nepresvedčivý. Odvolací súd nekonkretizuje, v rozpore s akým právnym predpisom prvostupňový súd vydal rozsudok. Žalobca nemal povinnosť oznamovať žalovanému, či sa v mieste bydliska zdržiava alebo nie. Súď ďalej neprípustné operuje argumentom a contrario, keď hovorí, že nemožnosť prevzatia si doručovanej zásielky nebola jednoznačne vylúčená.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas oprávnenou osobou -účastníkom konania, dovolanie prejednal bez nariadenia pojednávania, preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

Z o d ô v o d n e n i a :

Dovolací súd sa stotožňuje s právnym názorom odvolacieho súdu, že pozvánka na valné zhromaždenie, konané dňa 18. októbra 2000, bola žalobcovi zaslaná riadne a včas, teda bola zaslaná v súlade so spoločenskou zmluvou a v nej určenej lehote tak, aby žalobca túto obdržal - dostal 14 dní pred konaním valného zhromaždenia.

V zmysle ustanovenia § 129 ods. 1 Obchodného zákonníka termín a program valného zhromaždenia treba oznámiť spoločníkom najmenej 15 dní pred dňom jeho konania, a to písomnou pozvánkou, ak spoločenská

zmluva, prípadne stanovy neustanovujú inak. V tomto ustanovení, ale ani v žiadnom inom ustanovení nie je uvedené, akým konkrétnym spôsobom je treba spoločníkom zaslať a doručiť písomnú pozvánku, obsahujúcu oznámenie o termíne konania valného zhromaždenia. Teda toto doručenie je možné uskutočniť aj tak, že písomná pozvánka za účelom jej doručenia bude odovzdaná na poštu. Ak odosielateľ zvolí tento spôsob doručovania, potom toto doručovanie sa riadi právnymi predpismi, ktorými je upravené doručovanie poštou (napr. poštový poriadok) a je len na odosielateľovi, či požiada poštu, aby zásielku doručila adresátovi doporučené alebo iným spôsobom. Písomná pozvánka za účelom jej doručenia však môže byť odovzdaná aj inému subjektu, ktorý vykonáva doručovanie, môže ju doručiť aj pracovník obchodnej spoločnosti a pod. Z uvedeného vyplýva, že na platnosť tohto doručenia sa nemôžu vzťahovať ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, ktorý upravuje doručovanie týkajúce sa len zásielok odosielaných súdom.

V danom prípade žalovaný písomnú pozvánku na valné zhromaždenie za účelom jej doručenia odovzdal na poštu a na zásielku uviedol adresu žalobcu, ktorá mu bola známa. Žalovaný teda v tomto smere nepostupoval v rozpore s platnými predpismi, ani v rozpore s čl. 13 ods. 3 spoločenskej zmluvy. Pokiaľ sa v tomto článku uvádza, že doručovanie sa má vykonať tak, aby spoločníci pozvánku „obdržali“, toto znenie nie je možné vykladať tak, že aj skutočne za každých okolností z hľadiska riadneho doručenia pozvánky táto sa aj skutočne fyzicky musí dostať do rúk spoločníka. Pri takomto výklade by spoločník mohol kedykoľvek zmať konanie valného zhromaždenia, napr. tým, že zásielku odmietne prevziať, alebo neoznámí spoločnosti, na akej adrese sa zdržuje a pod. Teda, aj keď žiaden predpis neukladá spoločníkovi povinnosť, aby spoločnosti oznámil zmenu adresy, na ktorej sa zdržuje, je to predovšetkým v jeho záujme, aby takéto oznámenie o zmene adresy urobil.

V danom prípade podľa obsahu spisu pošta pri doručovaní pozvánky na valné zhromaždenie nepochybila a žalovaný v tomto smere nepochybne postupoval v súlade s ustanovením § 129 ods. 1 Obchodného zákonníka, ako aj čl. 13 ods. 3 spoločenskej zmluvy.

Na základe uvedených dôvodov dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu je správny, a preto dovolanie podľa ustanovenia § 243b ods. 1 O. s. p. zamietol.

Žalovanému, ako úspešnému účastníkovi, trovy v dovolacom konaní nevznikli, a preto náhradu týchto trov mu dovolací súd nepriznal.

6.

ROZHODNUTIE

Uznesenie súdu o zastavení konania o opravnom prostriedku, podanom proti skoršiemu rozhodnutiu v dôchodkovej veci, nebráni súdu, aby rozhodol vo veci samej o preskúmaní novšieho rozhodnutia vydaného po zastavení skoršieho konania.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júna 2006, sp. zn. 4 So 65/2006)

Krajský súd v K. uznesením z 3. apríla 2006 zastavil konanie, v ktorom sa navrhovateľka domáhala návrhom doručeným krajskému súdu 23. januára 2006 preskúmania rozhodnutia odporkyne z 28. septembra 2005, ktorým bol navrhovateľke podľa § 73, § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v žnem neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zvýšený invalidný dôchodok.

V odôvodnení uznesenia krajský súd poukázal na ustanovenie § 159 ods. 3 O. s. p. a uviedol, že v konám podľa tretej hlavy, piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov) ide o prekážku rozsúdenej veci vtedy, keď konanie o opravnom prostriedku toho istého účastníka smerujúcom proti tomu istému rozhodnutiu, už bolo súdom právoplatne rozhodnuté.

Krajský súd zistil, že na základe opravného prostriedku navrhovateľky z 30. augusta 2005 už bolo začaté konanie pred miestne príslušným Krajským súdom v K. a vec bola právoplatne skončená uznesením o zastavení konania dňa 23. septembra 2005. Podľa jeho právneho názoru preto novému prejednávaniu veci bráni prekážka veci rozsúdenej. Krajský súd z uvedeného dôvodu konanie podľa § 104, § 2501 ods. 2 a § 246c O. s. p. zastavil.

Navrhovateľka sa proti uzneseniu krajského súdu odvolala. Žiadala, aby bola preskúmaná výška jej invalidného dôchodku. Posudzujúc jej odvolanie podľa jeho obsahu dospel odvolací súd k záveru, že trvala na tom, aby vec bola súdom prejednaná, a teda rozhodnutie súdu zrušené a vec mu vrátená na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že trvá na vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia z 28. septembra 2005 a navrhuje, aby odvolací súd uznesenie krajského súdu v plnom rozsahu, ako vecne správne, potvrdil. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 250s ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky treba vyhovieť.

Z o d ô v o d n e n i a :

Odporkyňa spolu s vyjadrením z 12. januára 2006 predložila súdu návrhy zo 7. novembra 2005 a z 12. decembra 2005, ktorými navrhovateľka namietala správnosť rozhodnutia odporkyne z 28. septembra 2005.

V tomto vyjadrení, doručenom krajskému súdu 23. januára 2006, poukázala odporkyňa na to, že rozhodnutím z 2. marca 2005 znížila sumu invalidného dôchodku navrhovateľky od 6. apríla 2005 na sumu 2 802,- Sk mesačne z pôvodnej sumy 8 195,- Sk mesačne. Po prehodnotení miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť posudkom posudkového lekára Sociálnej poisťovne — ústredia so sídlom v K. 25. augusta 2005 a jej zvýšení z 50 % na 60 % navrhovateľka vzala návrh na preskúmanie rozhodnutia z 2. marca 2005 späť a konanie, vedené na Krajskom súde v K., bolo uznesením z 23. septembra 2005 zastavené. Na základe posudku posudkového lekára odporkyňa 28. septembra 2005 rozhodla o zvýšení invalidného dôchodku navrhovateľky s účinnosťou od 6. apríla 2005 na sumu 3 363,— Sk mesačne a s účinnosťou od júla 2005 na sumu 3 707,- Sk mesačne.

Navrhovateľka svojimi podaniami zo 7. novembra 2005 a z 12. decembra 2005 podala opravný prostriedok proti rozhodnutiu odporkyne z 28. septembra 2005 a domáhala sa priznania invalidného dôchodku vo výške, v ktorej jej bol pôvodne poskytovaný pred posúdením podľa zákona o sociálnom poistení, t. j. v sume 8 195,- Sk mesačne.

Z uvedeného treba vyvodit', že konanie o opravnom prostriedku navrhovateľky, smerujúcom proti rozhodnutiu odporkyne z 2. marca 2005, ktoré bolo zastavené uznesením Krajského súdu v K. z 23. septembra 2005, nemôže byť prekážkou pre preskúmanie rozhodnutia odporkyne z 28. septembra 2005, lebo uvedeným uznesením nebolo rozhodnuté o rovnakej veci.

Za tejto situácie neboli podmienky ani pre potvrdenie napadnutého uznesenia a ani pre jeho zmenu. Odvolací súd preto podľa § 221 ods. 1, 2 O. s. p. v spojení s § 250s ods. 2 O. s. p. napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

7.

ROZHODNUTIE

Dôkaz o doručení rozhodnutia v dôchodkovej veci nemusí predložiť účastník správneho konania, ale orgán, ktorý vo veci rozhodol.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. mája 2008, sp. zn. 4 So 171/2007)

Krajský súd v B. rozsudkom z 15. júna 2007 potvrdil rozhodnutie odporkyne z 22. septembra 2005, ktorým podľa § 65 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok s odôvodnením, že starobný dôchodok mu už bol priznaný rozhodnutím odporkyne z 8. septembra 2003.

Krajský súd považoval za dostatočne preukázané, že navrhovateľ žiadosťou z 9. septembra 2002 požiadal o priznanie starobného dôchodku Českú správu sociálneho zabezpečenia v Prahe, ktorá túto žiadosť podľa článku 22 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o sociálnom zabezpečení (ďalej len „Zmluva“) a podľa článku 18 Správnej dohody postúpila odporkyni a odporkyňa rozhodnutím z 8. septembra 2003, expedovaným navrhovateľovi 17. septembra 2003, priznala navrhovateľovi starobný dôchodok podľa § 21 zákona č. 100/1988Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“) v spojení s článkom 11 Zmluvy a od januára 2005 mu tento dôchodok začala vyplácať na jeho účet na základe predloženia potvrdenia o žití. Navrhovateľ namietal, že na Slovensku o starobný dôchodok pred rokom 2005 nepožiadaval a rozhodnutie z 8. septembra 2003 mu doručené nebolo, trvalý pobyt mal do konca roka 2005 v Prahe, ale od roku 1991 pracuje na Slovensku a hoci mu na sporožirový účet v Čechách boli poukazované platby, tieto neboli identifikovateľné. Krajský súd nepovažoval za dôvodnú námietku navrhovateľa, že na Slovensku o starobný dôchodok požiadal až 29. júna 2005 s poukazom na žiadosť o starobný dôchodok z 9. septembra 2002, keď o nároku na starobný dôchodok za dobu zamestnania získanú na území Slovenskej republiky odporkyňa rozhodla v súlade so Zmluvou a Správnu dohodou. Vzhľadom na to, že navrhovateľ už bol poberateľom starobného dôchodku, priznaného podľa zákona o sociálnom poistení a v súlade s § 260 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, považovaného za starobný dôchodok podľa zákona o sociálnom poistení, krajský súd považoval postup odporkyne, ktorým žiadosť navrhovateľa z 29. júna 2005 zamietla, za správny.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietol, že rozhodnutie z 8. septembra 2003 mu doručené nebolo a odporkyňa nebola schopná doklad o jeho doručení predložiť. Navrhovateľ tak nemal možnosť využiť opravný prostriedok. Pokiaľ by si odporkyňa splnila svoju povinnosť, nikdy by nemohla nastať situácia, že by zamietla žiadosť o starobný dôchodok s odôvodnením, že taký dôchodok navrhovateľovi už bol priznaný. Navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a súčasne aby zrušil aj preskúmané rozhodnutie odporkyne a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 3 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Z o d ô v o d n e n i a :

Predmetom preskúmania bolo rozhodnutie odporkyne z 22. septembra 2005, ktorým bola žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok zamietnutá s odôvodnením, že starobný dôchodok mu už bol priznaný rozhodnutím z 8. septembra 2003.

Pre rozhodnutie vo veci mala zásadný význam otázka posúdenia, či rozhodnutie z 8. septembra 2003 bolo navrhovateľovi riadne doručené.

Z dávkového spisu vyplýva, že rozhodnutie z 8. septembra 2003 bolo expedované 17. septembra 2003 navrhovateľovi na adresu „Vlkova 10/956, P. 3, Česká republika. Doklad o skutočnom doručení rozhodnutia navrhovateľovi však v spise chýba. Z potvrdenia Registra obyvateľov Slovenskej republiky z 25. februára 2003 súčasne vyplýva, že navrhovateľ má od 12. apríla 1995 hlásený dlhodobý pobyt na adrese Vajnorská č. 1358/36 v B.

Podľa § 124 písm. a) zákona o sociálnom zabezpečení do vlastných rúk sa doručujú rozhodnutia, ktorými sa dávka alebo služba sociálnej starostlivosti nepriznáva, odníma, znižuje alebo sa zastavuje výplata dávky a rozhodnutia, ktorými sa ukladá povinnosť vrátiť neprávom vyplatené sumy.

Aj keď z citovaného ustanovenia vyplýva, že rozhodnutia o priznaní dávky sociálneho zabezpečenia (tu starobného dôchodku) netreba doručovať do vlastných rúk, v prípade sporu o tom, či k doručeniu rozhodnutia skutočne došlo, spočíva dôkazné bremeno ohľadom preukázania doručenia takého rozhodnutia na odporkyni.

Odporkyňa skutočné doručenie rozhodnutia z 8. septembra 2003 nepreukázala, neunesla teda svoje dôkazné bremeno, rozhodnutie nemožno považovať za doručené oznámením v súlade s § 51 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. v spojení s § 124 zákona o sociálnom zabezpečení, takže navrhovateľovi doteraz nezačala plynúť ani lehota na podanie opravného prostriedku proti tomuto rozhodnutiu a rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť. Pokiaľ napriek tomu odporkyňa preskúmaným rozhodnutím žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok zamietla s odôvodnením, že navrhovateľovi starobný dôchodok už priznaný bol, toto jej rozhodnutie je vzhľadom na vyššie uvedené predčasné.

Odvolací súd preto rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie [§ 2501 ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 4 prvá veta a § 250j ods. 2 písm. a) O. s. p.].

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne doručiť navrhovateľovi do vlastných rúk rozhodnutie o priznaní starobného dôchodku a následne o žiadosti z 29. júna 2005 rozhodnúť znovu.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo v konaní úspešný navrhovateľ náhradu trov nežiadal (§ 224 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 prvá veta O. s. p.).

8.

ROZHODNUTIE

Príslušníkov ozbrojených zborov nemožno považovať za zamestnancov na účely zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov, lebo z povahy nimi vykonávanej činnosti vyplýva, že nemôžu byť prijatí na služobné miesto na základe sprostredkovania zamestnania podľa tohto zákona a vykonávajú svoje povinnosti v služobnom pomere k štátu.

Ozbrojený zbor ani jeho zložka preto nemajú povinnosť zamestnávať vo vzťahu k počtu členov ich ozbrojených zborov občanov so zdravotným postihnutím, alebo zabezpečovať takúto povinnosť náhradným plnením.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. mája 2008, sp. zn. 4 Sžo 40/2007)

Krajský súd v T. rozsudkom z 15. mája 2007 zrušil rozhodnutie žalovaného z 21. novembra 2006, ako i rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny T. z 27. septembra 2006, ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť odvod vo výške 86 952,- Sk za nesplnenie povinného podielu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím za rok 2004 podľa § 9 ods. 1 písm. a) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 5/2004 Z. z.“), ktorý mu chýbal na celkovom počte zamestnancov podľa § 63 ods. 1 písm. d) zákona č. JV2004 z a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Po vykonaní dôkazov krajský súd napadnuté rozhodnutie zrušil ako nezákonné. Stotožnil sa s právnym názorom žalovaného, že zákon č. 5/2004 Z. z. nepozná výnimku z povinnosti ustanovenej v jeho § 63. V ustanovení § 3 však vymedzil, koho na účely tohto zákona možno považovať za zamestnávateľa a v § 4 ustanovil, koho možno považovať za zamestnanca. Pojem zamestnávateľ a zamestnanec na účely tohto zákona nie sú podľa krajského súdu totožné so všeobecným výkladom uvedených pojmov. Podľa zákona o zamestnanosti za zamestnávateľa možno považovať právnickú osobu so sídlom na území Slovenskej republiky, ktorá zamestnáva fyzickú osobu v pracovnom alebo obdobnom pracovnom vzťahu, a podobne zamestnancom je fyzická osoba v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu alebo doktorand (§ 3, § 4 ods. 1). Zo zákona o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície (zákon č. 7ÍV1998 Z. z.) vyplýva, že policajtom je fyzická osoba v služobnom pomere, ktorá vykonáva štátnu službu. Štátnou službou je plnenie úloh Policajného zboru policajtom v služobnom úrade a právne vzťahy s tým súvisiace. Zákon o štátnej službe príslušníkov stanovuje osobitné podmienky prijatia za policajta v § 14, okrem iného aj zdravotnú, telesnú a duševnú spôsobilosť na výkon služby, ktoré sú v súlade s čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky. Krajský súd vychádzal z právneho názoru, že zákon o službách zamestnanosti priamo v § 4 ods. 2 ustanovuje, že policajta nemožno považovať za zamestnanca na účely tohto zákona, lebo z povahy ním vykonávanej činnosti vyplýva, že nemôže byť obsadzovaná prostredníctvom sprostredkovania zamestnania podľa tohto zákona. Z uvedenej skutočnosti vyplýva, že žalobca nie je zamestnávateľom podľa § 3 zákona č. 5/2004 Z. z., pretože policajti nie sú jeho zamestnanci v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu a nemá povinnosť vo vzťahu k počtu policajtov zamestnávať príslušný počet občanov so zdravotným postihnutím podľa § 63 ods. 1 písm. d) citovaného zákona a rovnako nemá povinnosť riešiť vec náhradným plnením podľa § 64. Túto povinnosť má žalobca len ako zamestnávateľ tzv. občianskych zamestnancov, o počte ktorých podal samostatný ročný výkaz. Pre posúdenie veci nemala preto právny význam skutočnosť, že žalobca uzavrel kúpnu zmluvu so zamestnávateľom, ktorý realizuje výrobu vo svojej chránenej dielni občanmi so zdravotným postihnutím.

Z dôvodu, že žalovaný vychádzal z iného právneho názoru, krajský súd považoval napadnuté rozhodnutie žalovaného za nesprávne a preto ho zrušil. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 O. s. p. tak, že úspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal, pretože mu trovy nevznikli.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalovaný. Nesúhlasil s právnym názorom krajského súdu a namietal, že z ustanovenia § 4 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti zamestnancom je fyzická osoba v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu alebo doktorand v dennej forme štúdia. Nesúhlasil s názorom, že príslušníci ZVJS nie sú zamestnancami obdobného pracovného vzťahu, pretože podľa jeho názoru obdobných pracovným vzťahom je napr. štátny zamestnanec podľa zákona č. 312²2001 Z. z. o štátnej službe, štátnymi zamestnancami podľa osobitného predpisu sú okrem iného aj príslušníci spomenutých zborov. Žalovaný nepopieral skutočnosť, že príslušníkom v uvedených zboroch, resp. profesionálnym vojacom alebo aj zamestnancom v iných inštitúciách napr. zdravotníckej zariadenia, cirkev a pod. v zmysle zákona o službách zamestnanosti nemôže byť sprostredkované zamestnanie, ale napriek uvedenenému, zákon o službách zamestnanosti, ktorý zamestnávateľom ukladá povinnosť zamestnávať občanov so zdravotným postihnutím,

nerozlišuje zamestnancov na civilných a zamestnancov, na ktorých sa vzťahuje zákon o štátnej službe, prípadne iný zákon, podľa ustanovení ktorých sú povinní zamestnávať občanov zdravotne, telesne a duševne spôsobilých, preto ani zo strany žalobcu nie je a ani nebolo dôvodom neodviesť odvod podľa ustanovenia § 65 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti za nezamestnávajúce takýchto občanov vo vyčíslenej sume. Žalovaný tiež zdôraznil, že zákon o službách zamestnanosti nepozná výnimku z tvrdomu zákona, ani vo svojich ustanoveniach nevymedzuje možnosť akéhokoľvek zamestnávateľa z tejto povinnosti ospravedlniť. Na základe uvedeného umožňuje zamestnávateľovi využiť akýkoľvek spôsob z troch možností, a to povinnosti zamestnávať občanov so zdravotným postihnutím, alebo využiť spôsob náhradného plnenia, t. j. zadaním zákazky u iného zamestnávateľa (pri zadaní zákazky musí byť premietnutá a preukázaná cena práce občana so ZP) a v konečnom dôsledku, ak ani jeden z uvedených spôsobov nie je možné zo strany zamestnávateľa uplatniť, tento je povinný zaplatiť odvod za nesplnenie povinného podielu počtu nezamestnávania občanov so zdravotným postihnutím, ktorý mu chýbal na celkovom počte zamestnancov. Žalovaný namietal, že pri posudzovaní veci nepochybil, keď vychádzal z ustanovení zákona o službách zamestnanosti, ktorý je platný a účinný a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a jeho rozhodnutie, ako zákonné, v celom rozsahu potvrdil.

Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že nezistil žiadne nové skutočnosti vo veci, ku ktorým by sa mohol vyjadriť. Dodal, že naďalej zastáva názor, že žalovaný vychádzal pri svojom rozhodnutí z iného právneho názoru a má za to, že vec nesprávne právne posúdil, čo bolo aj dôvodom zrušenia jeho rozhodnutia krajským súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok v medziach a v rozsahu odvolania žalovaného (§ 212 ods. 1 O. s. p.), odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 3 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolaniu nemožno vyhovieť.

Z o d ô v o d n e n i a :

Podľa § 3 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti zamestnávateľom na účely tohto zákona je právnická osoba, ktorá má sídlo alebo sídlo svojej organizačnej jednotky na území Slovenskej republiky, alebo fyzická osoba, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt a ktorá zamestnáva fyzickú osobu v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu. Podľa § 4 ods. 1 tohto zákona zamestnanec na účely tohto zákona je fyzická osoba v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu alebo doktorand v dennej forme doktorandského štúdia.

Za zamestnanca na účely tohto zákona sa nepovažuje občan, ktorý vykonáva činnosti pre právnickú osobu, ktorá plní voči občanovi povinnosti zamestnávateľa, ak z povahy vykonávanej činnosti vyplýva, že nemôže byť obsadzovaná prostredníctvom sprostredkovania zamestnania podľa tohto zákona.

Podľa § 63 ods. 1 písm. d) citovaného zákona zamestnávateľ je povinný zamestnávať občanov so zdravotným postihnutím podľa § 9 ods. 1 písm. a), ak zamestnáva najmenej 20 zamestnancov a ak úrad v evidencii uchádzačov o zamestnanie vedie občanov so zdravotným postihnutím podľa § 9 ods. 1 písm. a) v počte, ktorý predstavuje 3,2 % z celkového počtu jeho zamestnancov.

Podľa § 14 ods. 1 písm. a) až d) zákona o štátnej službe príslušníkov policajtom (za policajtov sú v zmysle § 1 ods. 2 tohto zákona považovaní, okrem iných, aj príslušníci ZVJS) môže byť štátny občan Slovenskej republiky starší ako 18 rokov, ktorý o prijatie písomne požiada, a je bezúhonný, je spoľahlivý, spĺňa stupeň vzdelania určený na výkon funkcie, do ktorej má byť ustanovený alebo vymenovaný, je zdravotne, telesne a duševne spôsobilý na výkon služby.

Podľa § 14 ods. 4 zákona o štátnej službe príslušníkov zdravotná spôsobilosť v prijímacom konaní sa preukazuje lekárskeho posudkom na základe vyšetrenia občana lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo v pôsobnosti ministerstva. Zdravotnú spôsobilosť posudzuje služobný posudkový lekár podľa § 222.

Z uvedených ustanovení zákona o službách zamestnanosti vyplýva, že zamestnávateľ, ktorý zamestnáva viac ako 20 zamestnancov, má určité povinnosti v súvislosti so zamestnaním zdravotne postihnutých občanov, pričom v § 3 a § 4 definuje pojem „zamestnávateľ“ a „zamestnanec“ pre potreby tohto zákona. Túto otázku žalovaný vo svojom rozhodnutí posúdil nesprávne, keď považoval všetky fyzické osoby v služobnom aj pracovnom pomere u žalovaného automaticky za „zamestnancov“ podľa § 4 ods. 2, pričom je zrejmé, že služba v policajnom zbore nepatrí medzi činnosti, ktoré môžu byť obsadzované prostredníctvom sprostredkovania zamestnania podľa tohto zákona, lebo policajtom, podľa zákona o štátnej službe príslušníkov, môže byť štátny občan Slovenskej republiky starší ako 18 rokov, ktorý o prijatie písomne požiada, a okrem iných predpokladov je zdravotne, telesne a duševne spôsobilý na výkon služby.

Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom krajského súdu vysloveným v napadnutom rozsudku, že policajti nemožno považovať za zamestnanca na účely zákona o službách zamestnanosti, lebo z povahy nimi vykonávanej činnosti vyplýva, že nemôže byť obsadzovaná prostredníctvom sprostredkovania zamestnania podľa tohto zákona a že žalobca vo vzťahu k policajtom nie je zamestnávateľom podľa § 3 zákona o službách zamestnanosti, pretože policajti nie sú jeho zamestnanci v pracovnom alebo v obdobnom pracovnom vzťahu, ale sú zamestnanci štátu a žalobca len plní úlohy zamestnávateľa, a preto nemá povinnosť vo vzťahu k počtu policajtov zamestnávať príslušný počet občanov so zdravotným postihnutím podľa § 63 ods. 1 písm. d) zákona o službách zamestnanosti, a ani riešiť vec náhradným plnením podľa § 64. Túto povinnosť má žalobca len ako zamestnávateľ tzv. občianskych zamestnancov, o počte ktorých podal samostatný ročný výkaz. Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu žalovaného nevyhovел a vecne správny rozsudok krajského súdu podľa § 219 O. s. p. potvrdil.

9.

ROZHODNUTIE

Zo žiadneho ustanovenia zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov nevyplýva, že poberateľovi invalidného dôchodku nemôže vzniknúť nárok na vyšší invalidný dôchodok, priznaný podľa § 73 zákona o sociálnom poistení, ak došlo k takému zhoršeniu jeho zdravotného stavu, ktoré má za následok ďalšie zvýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. októbra 2006, sp. zn. 4 So 163/2005)

Krajský súd v K. potvrdil rozhodnutie, ktorým odporkyňa podľa § 70 a § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok s odôvodnením, že rozhodnutím zo 7. mája 1998 mu bol priznaný čiastočný invalidný dôchodok, ktorý sa podľa § 263 ods. 1 zákona o sociálnom poistení považuje za invalidný dôchodok. Krajský súd vychádzal zo skutočnosti, že navrhovateľ spĺňa podmienky invalidity podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pokles jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je viac ako 40 %, ale s poukazom na § 263 ods. 1 zákona o sociálnom poistení dospel k záveru, že odporkyňa správne zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok.

Navrhovateľ napadol rozsudok včas podaným odvolaním a žiadal, aby ho odvolací súd zrušil a vec vrátil odporkyňi na ďalšie konanie. Namietol, že o invalidný dôchodok požiadal 7. júna 2004, lebo bol dlhodobo práceneschopný.

Odporkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 250s ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok a dospel k záveru, že odvolaniu treba vyhovieť.

Z dávkového spisu aj z pripojenej zdravotnej dokumentácie vyplýva, že navrhovateľovi bol rozhodnutím odporkyne zo 7. mája 1998 priznaný čiastočný invalidný dôchodok. Podľa záverov posudku posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia č. XII ústredia Sociálnej poisťovne so sídlom v K. zo 14. marca 1998 vyplýva, že navrhovateľ je čiastočne invalidný podľa § 37ods. 3 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v žnem neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“), lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav jeho telesné alebo duševné schopnosti dosahovali len polovicu schopností zdravých občanov na výkon sústavného zamestnania. Jeho čiastočná invalidita vznikla v dôsledku perceptivej poruchy sluchu obojstranne ťažkého stupňa s celkovou stratou sluchu 81 %, a centrálného vestibulárneho syndrómu, ľahkej perzistujúcej prieduškovkej astmy a v dôsledku stavu po opakovaných operáciách ľavého kolena. Podľa obsahu záverov tejto posudkovej komisie ďalšia kontrolná lekárska prehliadka nebola potrebná.

Podľa § 263 ods. 1 zákona o sociálnom poistení invalidný dôchodok a čiastočný invalidný dôchodok, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa považujú po 31. decembri 2003 za invalidný dôchodok podľa tohto zákona v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003 a vyplácajú sa aj po tomto dni za podmienok, ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak.

V súlade s § 263 ods. 1 zákona o sociálnom poistení sa čiastočný invalidný dôchodok navrhovateľa, priznaný v roku 1998, dňom 1. januára 2004 považuje za invalidný dôchodok.

Ustanovenie § 263 ods. 1 zákona o sociálnom poistení ani žiadne iné ustanovenie zákona o sociálnom poistení nevyklučuje možnosť požiadať o vyšší invalidný dôchodok (§ 73 zákona o sociálnom poistení) z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu a ďalšieho zvýšenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u osoby, ktorá už invalidný dôchodok poberá, ani nevyklučuje nárok na jeho zvýšenie.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola u navrhovateľa posudzovaná na základe jeho žiadosti o dôchodok, nešlo teda o prípad podľa § 263 ods. 2 v spojení s § 263 ods. 6 zákona o sociálnom poistení (naviac v priebehu súdneho konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom zo 7. júna 2006, č. k. PL.ÚS 25/05-51, uverejneným 19. júla 2006 v čiastke č. 171 Zbierky zákonov Slovenskej republiky pod č. 460/2006 Z. z. rozhodol, že ustanovenia § 263 ods. 2 a ods. 4 až 7 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov nie sú v súlade s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, teda stratili účinnosť).

Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne nie je v súlade so zákonom a odporkyňa rozhodla nesprávne, keď žiadosť o invalidný dôchodok zamietla s odôvodnením, že navrhovateľovi už bol invalidný dôchodok priznaný.

Poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % (§ 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení).

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť možno zvýšiť nad hornú hranicu miery poklesu podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, najviac o 10 % (§ 71 ods. 6, 7 a 8 zákona o sociálnom poistení).

Podľa záverov posudku posudkového lekára pobočky Sociálnej poisťovne v K. z 9. júla 2004, miera poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť bola určená na 45 %, keď za rozhodujúce zdravotné postihnutie posudkový lekár považoval stredne ťažkú perzistujúcu bronchiálnu astmu s 35 %-ným poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa kapitoly VIII, oddielu B, položky 3c prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení. Za ďalšie zdravotné postihnutie — obojstrannú praktickú hluchotu, uvedenú v kapitole VII, oddiel B, položke 2 prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení zvýšil percentuálnu mieru o 10 %.

Podľa posudkov posudkového lekára ústredia Sociálnej poisťovne so sídlom v K. z 21. februára 2005 a 24. augusta 2005 miera poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť bola určená na 55 %, keď za rozhodujúce zdravotné postihnutie tento posudkový lekár podľa kapitoly VII, oddiel B, položky 2 prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení považoval choroby zmyslových orgánov so 45 %-ným poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ktoré zvýšil o 10 % za choroby dýchacej sústavy podľa kapitoly VIII, oddielu B, položky 3c prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení.

V zmysle § 71 ods. 3, 4 zákona o sociálnom poistení pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti zdravej fyzickej osoby na základe lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a na základe záverov komplexných funkčných vyšetrení s prihliadnutím na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvifikácie.

Zo záverov posudkov posudkových lekárov nevyplýva, či zdravotný stav a miera poklesu navrhovateľovej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola posudzovaná na základe aktuálnych nálezov z odborného pľúcneho vyšetrenia v súlade s § 71 ods. 4 písm. a) a b) zákona o sociálnom poistení, a prečo choroba dolných ciest dýchacích nebola hodnotená podľa kapitoly VII, oddielu B, položky 3 písm. d), resp. ak má byť hodnotená podľa položky 3 písm. c), prečo z rozpätia 30-50 % posudkový lekár určil práve 45 %-ný pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Z tohto hľadiska nemožno posudky považovať za presvedčivé.

V posudkoch taktiež nie je vysvetlené, prečo pri celkovej strate sluchu 96,35 % je miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť hodnotená podľa kapitoly VII, oddielu B, položky 2, a prečo nie podľa položky 3.

Podľa § 71 ods. 7 zákona o sociálnom poistení jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú.

Z citovaného ustanovenia vyplýva i to, že v posudku musí byť vyhodnotená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť každého zdravotného postihnutia, teda v prípade navrhovateľa napríklad postihnutia dolných končatín. Posudky posudkových lekárov teda nemožno považovať za úplné.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, napadnuté rozhodnutie odporkyne zrušil a vrátil na ďalšie konanie v súlade s § 250 ods. 2 a § 250a ods. 3 O. s. p.

V ďalšom konaní je odporkyňa viazaná právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250r O. s. p.) a jej úlohou bude presne a úplne zistiť skutočný stav veci (§ 195 ods. 1 zákona o sociálnom poistení). Pre posúdenie nároku na vyšší invalidný dôchodok v zmysle vyššie uvedeného si zadováži nový posudok o zdravotnom stave a poklese schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa § 71 ods. 3 až 9 zákona o sociálnom poistení a v súlade s vyššie naznačeným, pričom v tomto konaní prihliadne i na dôkazy, ktoré navrhovateľ navrhne (§ 196 ods. 6 zákona o sociálnom poistení).

10.

ROZHODNUTIE

Pokiaľ dôjde k stretu dvoch základných práv a slobôd, na jednej strane práva žalobcu na súkromie a rodinný život garantovaného Dohovorom o ochrane ľudských práv a slobôd (čl. 8 ods. 1 Dohovoru) a na druhej strane práva štátu na zásah do tohto práva z dôvodu potreby ochrany bezpečnosti a verejného poriadku (čl. 8 ods. 2 Dohovoru), teda k stretu záujmu súkromného so záujmom verejným, treba, aby v administratívnom konaní bolo nad všetky pochybnosti preukázané, že z konania žalobcu hrozí Slovenskej republike ohrozenie verejnej bezpečnosti, pričom v tejto súvislosti správny orgán zváži aj hľadisko súkromné tak, aby bolo možné jednoznačne z obsahu rozhodnutia správneho orgánu posúdiť, či odopretím udelenia povolenia k jeho pobytu na území SR nebolo neprimerane obmedzené, resp. odňaté právo žalobcu na súkromie a rodinný život na území SR.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 15. apríla 2008,
sp. zn. ISža 3/2008)

Krajský súd v N. rozsudkom zo dňa 16. októbra 2007 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania rozhodnutia, č. p. PPZ-931-1/ HCP-NR-2006 zo dňa 17. januára 2007, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie oddelenia cudzineckej polície PZ P, č. PPZ-225-19/HCP-NR-CP-NPA-P-2006 zo dňa 17. októbra 2006, ktorým bola zamietnutá žiadosť žalobcu o prvé povolenie na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky.

Krajský súd dospel k záveru, že žalovaný rozhodoval na základe dostatočne zisteného skutkového stavu a aplikoval správny právny predpis, žalovaný sa podľa krajského súdu vysporiadal v rozhodnutí o odvolaní so všetkými námietkami žalobcu.

Krajský súd vyjadril názor, že i keď žalobca ku dňu podania žiadosti nebol právoplatne odsúdený z uvedených trestných činov, ustanovenie § 39 zákona o pobyte cudzincov policajnému orgánu priamo ukladá povinnosť prihladiť na bezpečnostné hľadisko a verejný záujem štátu a občanov Slovenskej republiky v súvislosti so zistenými skutočnosťami žalobcu, ktorý sa ako cudzinec nachádza v Indexe nežiaducich osôb a v Indexe záujmových osôb polície.

Krajský súd v tejto súvislosti poukázal na to, že aj z čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd vyplýva, že štát má právo kontrolovať vstup, pobyt a vyhostenie cudzincov, ak nespĺňajú podmienky podľa zákona.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas odvolanie, v ktorom namietal, že súd prvého stupňa nebral do úvahy všetky relevantné skutočnosti a okolnosti, osvojil si len tie, ktoré sú v jeho neprospech. Žalobca prvostupňovému súdu vyčítal, že sa nevysporiadal so skutočnosťou, že spĺňa všetky podmienky na udelenie prvého trvalého pobytu na území Slovenskej republiky za účelom zlúčenia rodiny, nebral do úvahy jeho osobné a rodinné pomery, osobitnú situáciu jeho manželky a maloletej dcéry, jeho právo na súkromie a rodinný život zaručený Dohovorom o ochrane ľudských práv a slobôd a neuviedol presvedčivé argumenty v prospech aplikácie § 39 zákona o pobyte cudzincov.

Podľa žalobcu žiaden z dôvodov, pre ktoré nebol žalobcovi udelený trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, nebol objektívne preukázaný, nebola preukázaná naliehavá potreba rozhodnúť podľa § 39 zákona o pobyte cudzincov a čl. 8 ods. 2 Dohovoru.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril tak, že napadnutý rozsudok navrhol potvrdiť. Vyjadril presvedčenie, že žalobca nebol poškodený na svojich právach ani právom chránených záujmoch v zmysle zákona o pobyte cudzincov a Dohovoru.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu treba zmeniť.

Z o d ô v o d n e n i a :

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bola žaloba žalobcu o preskúmanie rozhodnutia, č. p. PPZ-931-1/ HCP-NR-2006 zo dňa 17. januára 2007, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie oddelenia cudzineckej polície PZ P, č. PPZ-225-19/HCP-NR-CP-NPA-P-2006 zo dňa 17. októbra 2006, ktorým bola zamietnutá žiadosť žalobcu o prvé povolenie na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky podľa § 39 ods. 2 písm. a) a c) zákona o pobyte cudzincov, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu uplatnenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Podľa § 35 ods. 1 písm. a) zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“) policajný útvar udelí prvé povolenie na trvalý pobyt cudzincovi, ktorý je manželom občana Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky alebo závislým príbuzným v priamom rade občana Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky.

Podľa § 39 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov policajný útvar pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie povolenia na trvalý pobyt prihliada na:

- a) verejný záujem, osobitne na bezpečnostné hľadisko, hospodárske potreby Slovenskej republiky, najmä na prínos podnikateľskej činnosti cudzinca pre hospodárstvo Slovenskej republiky a na verejné zdravie,
- b) záujmy maloletého dieťaťa cudzinca, osobné a rodinné pomery cudzinca, jeho finančnú situáciu a dĺžku doterajšieho pobytu,
- c) mieru integrácie cudzinca do spoločnosti.

Podľa § 39 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov policajný útvar zamietne žiadosť o udelenie povolenia na trvalý pobyt, ak

- a) cudzinec je nežiadúcou osobou,
- b) je dôvodné podozrenie, že cudzinec ohrozí bezpečnosť štátu, verejný poriadok, zdravie alebo práva a slobody iných a na vymedzených územiach aj prírodu.

Žalovaný zdôvodnil rozhodnutie o zamietnutí odvolania žalobcu a potvrdení rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu (o zamietnutí žiadosti o prvé povolenie na trvalý pobyt) skutočnosťou, ktorú zoberal do úvahy aj prvostupňový správny orgán, a to, že žalobca je nežiadúcou osobou na území Slovenskej republiky a bol administratívne vyhostený z územia Slovenskej republiky a na území Slovenskej republiky sú voči nemu vznesené obvinenia z úmyselnej trestnej činnosti.

Z obsahu administratívneho spisu odvolací súd zistil, že žalobca dňa 27. júna 2006 na Veľvyslanectve Slovenskej republiky na Ukrajine požiadal o povolenie na trvalý pobyt za účelom zlúčenia rodiny, žiadosť, ktorá bola doručená oddeleniu cudzineckej polície v P. dňa 19. júla 2006.

Žalobca k žiadosti, okrem iného, pripojil sobášny list (zv. OM/44, roč. 2004, str. 238 por. č. 475 kniha manželstiev matričného úradu MV SR - osobitná matrika), čestné vyhlásenie manželky žalobcu M. G., rod. H. (že súhlasí s prisťahovaním svojho manžela a zároveň sa zaviazala poskytnúť manželovi spoločné bývanie, hradiť všetky náklady spojené s jeho pobytom na území Slovenskej republiky vrátane zdravotnej starostlivosti), čestné vyhlásenie manželky žalobcu (že súhlasí s prisťahovaním manžela, ktorý bude bývať v jej rodinnom dome), výpis z LV č. 1564 KÚ R. (o tom, že manželka žalobcu je vlastníčkou rodinného domu súp. č. 321, pare. č. 4003 v KÚ R., okres P.), potvrdenie Obecného úradu v R. (že manželka žalobcu je trvale prihlásená v obci R. na popisnom č. 321), výpis z registra trestov žalobcu zo dňa 27. apríla 2006 (o tom, že žalobca nemá záznam v registri trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky), potvrdenie Správy informačných technológií MV Ukrajiny v D. oblasti zo dňa 6. apríla 2006 (o tom, že žalobca nebol do 6. apríla 2006 odsúdený za spáchanie trestného činu a po žalobcovi nebolo vyhlásené pátranie), potvrdenie č. 513 Ministerstva zdravotníctva Ukrajiny [o vyšetrení protilátky vírusu imunodeficitu človeka (VIC) zo dňa 2. júna 2006 so záporným výsledkom], potvrdenie Ministerstva zdravotníctva Ukrajiny č. 340156 zo dňa 28. marca 2006 o podrobení sa žalobcu povinným predbežným lekárskeym prehliadkam.

Z obsahu administratívneho spisu ďalej vyplynulo, že oddelenie cudzineckej polície PZ v P. dňa 17. októbra 2006 zamietlo žiadosť žalobcu podľa § 39 ods. 2 písm. a), c) zákona o pobyte cudzincov a prvé povolenie na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky žalobcovi neudelilo. V dôvodoch rozhodnutia prvostupňový správny orgán poukázal na to, že preverovaním zistil, že žalobca sa nachádza v Indexe nežiaducich osôb na základe rozhodnutia o administratívnom vyhostení a taktiež v Indexe záujmových osôb polície.

Prvostupňový správny orgán poukázal na to, že žalobca je stíhaný Úradom justičnej a kriminálnej polície OR PZ vo Z. pre trestný čin krádeže podľa § 247 ods. 2 a ods. 4 Trestného zákona (uznesenie o trestnom stíhaní zo dňa 28. júna 2004) a Úradom justičnej a kriminálnej polície OR PZ v N. pre trestný čin krádeže podľa § 247 ods. 2 a ods. 4 Trestného zákona (uznesenie o trestnom stíhaní zo dňa 5. augusta 2004) a že žalobcovi bolo vznesené obvinenie policajným orgánom OHK H. S. z trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona.

V dôvodoch rozhodnutia ďalej poukázal na to, že KR PZ, odbor hraničnej a cudzineckej polície B. B. dňa 29. júna 2000 rozhodol pod č. p. KRP-9-7-/CP-2000 o zákaze pobytu žalobcu na území Slovenskej republiky do 29. júna 2010 podľa § 12 ods. 1 písm. a), c) zákona č. 73/1995 Z. z. o pobyte cudzincov (z dôvodu, že voči žalobcovi bolo vznesené obvinenie Okresným úradom vyšetrovania L. pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 a ods. 3 Trestného zákona) a toho istého dňa KR PZ, odbor hraničnej a cudzineckej polície B. B. pod č. p. KRP-9-7/CP-2000 rozhodol o vyhostení žalobcu z územia SR.

Z predmetného rozhodnutia ďalej vyplynulo, že žalobca bol vyhostený dňa 15. januára 2004 cez hraničný priechod OHK PZ V. N. na Ukrajinu a že uznesenia o začatí trestného stíhania neprebral, nakoľko mu nemohli byť doručené z dôvodu vyhostenia z územia Slovenskej republiky. Prvostupňový správny orgán uviedol, že bolo zistené, že žalobca svoje priezvisko z Gregora zmenil na Gregorova a rodné priezvisko zo Š. na J.

Prvostupňový správny orgán v zmysle § 39 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov pri rozhodovaní o žiadosti žalobcu prihliadal na verejný záujem, osobitne na bezpečnostné hľadisko v zmysle § 39 ods. 2 písm. a), c) zákona o pobyte cudzincov a vzhľadom na zistenie, že žalobca ako cudzinec je nežiadúcou osobou a je dôvodné podozrenie, že cudzinec ohrozí bezpečnosť štátu, verejný poriadok, zdravie alebo práva a slobody iných a na vymedzených územiach aj prírodu, jeho žiadosť zamietol.

Z obsahu administratívneho spisu ďalej vyplynulo, že proti uvedenému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, v ktorom namietal, že na území Slovenskej republiky sa nedopustil žiadneho trestného činu, nebol právoplatne uznaný za vinného zo spáchania trestného činu, a preto je pre Slovenskú republiku bezúhonným cudzincom. Uznesenia o začatí trestného stíhania boli vydané až po jeho vyhostení, o ich obsahu nemá žiadnu vedomosť, takže sa nemôže ani účinne obhajovať.

K údajnej zmene priezviska a mena uviedol, že v preklade sobášneho listu došlo na matričnom úrade k chybe, a to v koncovke priezviska, po tom, čo uvedenú skutočnosť zistil, požiadal o opravu chyby v sobášnom liste, na čo mu bolo aj vyhovené, o zmene rodného priezviska nemá žiadnu vedomosť.

Žalobca vyčítal prvostupňovému orgánu, že sa v dôvodoch rozhodnutia obmedzil len na konštatovanie, že na území Slovenskej republiky je trestne stíhaný a vôbec sa nezaoberal skutočnosťami uvádzanými v žiadosti a nevysporiadal s nimi, najmä so skutočnosťou, že je manželom občianky Slovenskej republiky, majú spolu maloletú dcéru, ktorá má tiež občianstvo Slovenskej republiky. V tejto súvislosti poukázal na to, že rozhodnutie správneho orgánu musí rešpektovať medzinárodné dohovory o ľudských právach a základných slobodách, ktorými je Slovenská republika viazaná, najmä Európsky dohovor o ľudských právach a základných slobodách.

Žalovaný v rozhodnutí, č. p. PPZ-931-1/HCP-NR-2006, zo dňa 17. januára 2007, ktorým potvrdil napadnuté rozhodnutie a odvolanie žalobcu zamietol, uviedol, že zoberal do úvahy v prvom rade tú skutočnosť, že žalobca je nežiadúcou osobou na území SR a bol administratívne vyhostený z územia SR a sú voči nemu na území SR vznesené obvinenia z úmyselnej trestnej činnosti, ktoré sú prerušené z dôvodu, že sa žalobca nenachádza na území SR). Žalovaný zdôraznil vo svojom rozhodnutí, že sa osobitne zaoberal otázkou medzinárodných dohovorov o ľudských právach a základných slobodách, ktorými je SR viazaná a dospel k záveru, že postup prvostupňového správneho orgánu pri vydávaní predmetného rozhodnutia bol zákonný a zároveň, že nebol porušený medzinárodný dohovor, a teda ani právo žalobcu na rešpektovanie súkromného a rodinného života.

Žalovaný uviedol, že neprihliadol v prospech žalobcu ani na fakt, že je ženatý so štátnou príslušníčkou Slovenskej republiky, s ktorou má dieťa, nakoľko je preukázané, že k faktickému zlúčeniu rodiny nemohlo dôjsť z dôvodu, že žalobca bol administratívne vyhostený dňa 15. januára 2004 z územia SR na Ukrajinu a sobáš s M. G. sa uskutočnil dňa 5. júna 2004 na Ukrajine a manželka nežila v spoločnej domácnosti.

Žalovaný napokon poukázal na to, že k žiadosti žalobcu bola predvolaná vypovedať aj manželka žalobcu, k predmetnej veci nevypovedala a nevyužila tak možnosť podporiť žiadosť žalobcu o prvé povolenie k trvalému pobytu na území SR za účelom zlúčenia rodiny.

Na základe vyššie uvedeného bolo možné konštatovať, že prvostupňový správny orgán posudzoval žiadosť žalobcu len z pohľadu skúmania podmienok aplikácie ustanovenia § 39 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov, teda prihliadol na verejný záujem, osobitne na bezpečnostné hľadisko, pričom nie je z jeho rozhodnutia zrejmé, ako sa vysporiadal so žiadosťou žalobcu z pohľadu jeho tvrdenia a samotného účelu jeho žiadosti, ktorým bolo bezpochyby zlúčenie rodiny. Z rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu nie je zrejmé, z akého dôvodu odoprela manželka žalobcu podať vysvetlenie a aký malo vplyv toto odopretie podania vysvetlenia na samotné rozhodnutie správneho orgánu.

Z rozhodnutia žalovaného síce vyplýva, že žalovaný túto okolnosť vyhodnotil v neprospech žalobcu, keď uviedol, že manželka žalobcu nevyužila možnosť podporiť žiadosť žalobcu o prvé povolenie trvalého pobytu na území Slovenskej republiky, rovnako sa však podľa odvolacieho súdu nevysporiadal s dôvodom odopretia poskytnutia vysvetlenia.

V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že podľa § 17 ods. 4 zákona č. 171/1993 Z. z. o policajnom zbore vysvetlenie môže odmietnuť iba osoba, ktorá by ním sebe alebo blízkej osobe spôsobila nebezpečenstvo trestného stíhania, a ak ide o priestupok, nebezpečenstvo postihu za priestupok alebo osoba, ktorá by ním porušila svedecké tajomstvo alebo tajomstvo informácie, ktorá jej bola zverená ústne alebo písomne pod podmienkou

mľčanlivosti ako osobe poverenej pastoračnou starostlivosťou. Ani z odôvodnenia rozhodnutia žalovaného nevyplýva, ako sa žalovaný vysporiadal s odmietnutím manželky žalobcu podať vysvetlenie, čo bolo dôvodom odopretia vysvetlenia, a preto vyhodnotenie tejto okolnosti žalovaným v neprospech žalobcu bolo podľa odvolacieho súdu potrebné považovať za predčasné.

Z rozhodnutia žalovaného ďalej vyplynulo, že žalovaný sa pokúsil nahradiť chýbajúcu správnu úvahu prvostupňového správneho orgánu k aplikačnej prednosti verejného záujmu, keď uviedol, že neprihliadol v prospech žalobcu ani na fakt, že je ženatý so štátnou príslušníčkou Slovenskej republiky, s ktorou má dieťa, nakoľko je podlá neho preukázané, že k faktickému zlúčeniu rodiny nemohlo dôjsť z dôvodu, že žalobca bol administratívne vyhostený dňa 15. januára 2004 z územia SR na Ukrajinu a sobáš s M. G. sa uskutočnil dňa 5. júna 2004 na Ukrajine a manželia nežili v spoločnej domácnosti.

Jeho záver z takejto úvahy (vzhľadom na tvrdenie žalobcu, že s terajšou manželkou žil na území Slovenskej republiky v spoločnej domácnosti od roku 2000, pričom dňa 22. apríla 2001 sa im narodila dcéra N.) sa javí podľa odvolacieho súdu nelogickým a vzhľadom na nedostatočne vykonané dokazovanie zároveň predčasným.

Taký postup (keď odvolací správny orgán odstráni sám vady prvostupňového konania, poprípade dopĺňa dokazovanie) je síce prípustný, je však potrebné, aby doplňujúce odôvodnenie v časti správnej úvahy malo charakter správnej úvahy a aby sa dotýkalo tých okolností na strane žalobcu, ktoré mali bezprostredne vplyv na rozhodnutie (tak, aby jeho úvaha nevybočila z medzí a hľadísk stanovených zákonom, aby bola v súlade s pravidlami logického myslenia a podklady pre takýto úsudok boli zistené úplne a riadnym procesným postupom) a aby bolo tak zrejmé, prečo došlo k uprednostneniu záujmu verejného pred záujmom (právom) súkromným.

Z ustanovenia § 78 zákona o pobyte cudzincov vyplýva, že ak nie je v tomto zákone ustanovené inak, vzťahuje sa na konanie podľa tohto zákona všeobecný predpis o správnom konaní. V odkaze pod čiarou č. 6 je uvedený zákon č. 71/ 1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok).

Správny poriadok v ustanoveniach § 46 a § 47 vymedzuje obsahové a formálne náležitosti rozhodnutia. Dôležitou súčasťou rozhodnutia je odôvodnenie, ktoré nadväzuje na výrokovú časť rozhodnutia. Správny poriadok zakotvuje povinnosť uviesť v odôvodnení rozhodnutia všetky podstatné skutočnosti, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu. Správny orgán musí v odôvodnení opísať predmet konania, poukázať na skutkové zistenia, uviesť dôkazy, z ktorých vychádzal a ako sa vysporiadal s návrhmi na vykonanie dôkazov zo strany účastníkov, prípadne s ich námietkami k vykonaným dôkazom.

Na základe vyhodnotenia dôkazov správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti považuje za nepochybne zistené a aký je právny význam týchto skutočností. V odôvodnení rozhodnutia uvedie aj záver o tom, z akého dôvodu aplikoval na predmet konania predpisy citované vo výroku.

Súd pritom preskúmava úvahu správneho orgánu len v tom smere, ä úvaha nevybočila z medzí a hľadísk stanovených zákonom (§ 245 ods. 2 O. s. p.), či je v súlade s pravidlami logického myslenia a či podklady pre takýto úsudok boli zistené úplne a riadnym procesným postupom. Pokiaľ sú tieto predpoklady splnené, nemôže súd z týchto skutočností vyvodiť iné alebo opačné závery.

Podľa odvolacieho súdu v danom prípade bolo povinnosťou správnych orgánov pri skúmaní žiadosti žalobcu o prvé povolenie k pobytu na území Slovenskej republiky z dôvodu zlúčenía rodiny, popri skúmaní verejného záujmu, ktorý je vyjadrený v ustanovení § 39 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte, podrobne sa zaoberať záujmom súkromným (osobnými a rodinnými pomermi žalobcu) tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 39 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, pričom povinnosťou správnych orgánov bolo odôvodniť, prečo došlo k uprednostneniu záujmu verejného pred záujmom súkromným.

Prvostupňové, ako aj odvolacie správne konanie tvoria jeden celok, postavenie a úlohy správnych orgánov v každom z týchto stupňov sú jasne definované zákonom, pričom Správny poriadok (v súlade s ustanovením § 59 ods. 1) umožňuje odvolaciemu orgánu doplniť doterajšie konanie, pokiaľ je to nevyhnutné, poprípade zistené vady odstrániť.

Je preto prípustné, aby druhostupňový správny orgán doplňoval dôvody rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, resp. aby nahrádzal chýbajúcu správnu úvahu, ktorá mala predchádzať rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu k otázke posúdenia okolností, ktoré mali vplyv na rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu o zamietnutí žiadosti žalobcu o udelenie povolenia na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, táto však musí spĺňať podmienku preskúmateľnosti z pohľadov, ktoré sú pre jej použitie nevyhnutné.

V danom prípade odvolací správny orgán doplnil chýbajúcu správnu úvahu o aplikačnej prednosti verejného záujmu, túto však odvolací súd považoval za nedostatočnú a nepresvedčivú.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodnutie žalovaného, ktorý zdôraznil, že sa osobitne zaoberal otázkou medzinárodných dohovorov o ľudských právach a základných slobodách, ktorými je Slovenská republika viazaná a dospel k záveru, že nebol porušený medzinárodný dohovor, a teda ani právo žalobcu na rešpektovanie súkromného a rodinného života, je nedostatočné a nepreskúmateľné, pretože z rozhodnutia nie je zrejmé, ktorým dohovorom sa zaberá a jeho záveru o aplikačnej prednosti verejného záujmu chýba rozbor subjektívnych okolností na strane žalobcu (nie len z hľadiska zákona o pobyte cudzincov, ale ako správne namietal žalobca aj rozbor z hľadiska žalobcom tvrdeného ukrátenia na práve súkromnom, najmä práve na rodinný život, ktorý je explicitne vyjadrený v čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd).

Preto krajský súd mal dospieť k záveru, že žalobou napadnuté rozhodnutie trpí uvedenými vadami (spočívajúcimi v tom, že sa prvostupňový správny orgán a následne ani žalovaný dôsledne neriadili príslušnými ustanoveniami Správneho poriadku), pričom táto vada bola spôsobilá vyvolať zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci na ďalšie konanie.

Keďže na uvedenú okolnosť krajský súd neprihliadol, odvolací súd dospel k záveru o potrebe zmeny napadnutého rozsudku tak, že je účelné rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie.

Pokiaľ ide o žalobcovu tvrdenie, že v danom prípade došlo k stretu dvoch základných práv a slobôd, na jednej strane práva žalobcu na súkromie a rodinný život garantovaného Dohovorom o ochrane ľudských práv a slobôd a na druhej strane práva štátu na bezpečnosť a verejný poriadok, teda k stretu záujmu súkromného so záujmom verejným, bolo potrebné sa s týmto názorom stotožniť, pričom Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za dôležité zdôrazniť, že v administratívnom konaní musí byť nad všetky pochybnosti preukázané, že z konania žalobcu hrozí Slovenskej republike ohrozenie verejnej bezpečnosti, pričom v tejto súvislosti musí zvážiť aj hľadisko súkromné tak, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či odopretím udelenia povolenia k jeho pobytu na území SR nebolo neprimerane obmedzené, resp. odňaté jeho právo na súkromie a rodinný život na území SR so svojou manželkou a maloletou dcérou, ktoré sú občiankami SR.

Podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

Štátny orgán nemôže zasahovať do výkonu tohto práva okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

Predmetný princíp garantovania a ochrany súkromných práv cudzincov a verejného záujmu na bezpečnosti a ochrane spoločnosti, je premietnutý dostatočne aj v zákone o pobyte cudzincov [§ 39 ods.1 písm. a) a b)], pokiaľ však nie je zrejmé, z akého dôvodu došlo k uprednostneniu verejného záujmu pred záujmom súkromným z hľadiska aplikácie zákona o pobyte cudzincov, nie je možné ani zaujať stanovisko, či bol k takejto aplikačnej prednosti (z hľadiska Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd) dôvod.

Vzhľadom na to, že napadnuté rozhodnutie žalovaného bolo nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 220 O. s. p. zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu podľa § 250) ods. 2 písm. d) (v spojení s § 250j ods. 3 O. s. p.) zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Úlohou prvostupňového správneho orgánu bude v ďalšom konaní opätovne rozhodnúť o žiadosti žalobcu o prvé povolenie pobytu na území Slovenskej republiky, vyhodnotiť obsah administratívneho spisu, najmä čestné vyhlásenia manželky žalobcu, ktoré sú prílohou jeho žiadosti, zvážiť, či pripustí predmetné čestné vyhlásenia (§ 39 Správneho poriadku) namiesto dôkazu (výsluchu manželky žalobcu), vyhodnotiť správu z vykonaného šetrenia OCP PZ Partizánske zo dňa 10. januára 2008 z vykonaného šetrenia v obci R., popřípade zvážiť dopyt na obec R. za účelom zistenia doby a charakteru spolužitia žalobcu, jeho manželky a maloletej dcéry pred vyhostením z územia Slovenskej republiky, resp. zvážiť vypočutie ďalších svedkov, ktorí by potvrdili, resp. vyvrátili tvrdenie žalobcu, že s M. H., t. č. manželkou žalobcu žili v spoločnej domácnosti od roku 2000 na území Slovenskej republiky. Po ustálení týchto skutkových okolností pri dodržaní princípu proporcionality, zvážiť hľadisko verejné, najmä z toho pohľadu, či konanie žalobcu (voči ktorému boli vznesené obvinenia pre úmyselné trestné činy, doposiaľ však právoplatne nebol uznaný vinným zo spáchania trestného činu na území SR), vyvoláva naliehavú spoločenskú potrebu ochrany verejného poriadku.

Z odôvodnenia rozhodnutia musí byť tak zrejmé, aké medi vplyv zistené okolnosti na jeho rozhodnutie o žiadosti žalobcu, akou úvahou bol vedený pri hodnotení zistených okolností a podrobne odôvodnil aplikáciu príslušných ustanovení zákona o pobyte cudzincov a ako sa vysporiadal s namietaným porušením práva žalobcu na súkromný a rodinný život z hľadiska čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd tak, aby bolo zrejmé, ktorý záujem uprednostnil (verejný alebo súkromný) a z akého dôvodu.

Vzhľadom na to, že napadnuté rozhodnutie žalovaného bolo nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 220 O. s. p. zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu podľa § 250j ods. 2 písm. d) (v spojení s § 250j ods. 3 O. s. p.) zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.